

გაზეთი „მშენებელი“ ღირს
თვეურად 2,500,000 ზან.
ცალკე ნომერი ყველგან 100,000 ზან.
რედაქცია და განტორა: ტფილისი, სახალხო ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10—34.

განცხადების ფასი:
1 გვ. 20 კაპ. ჩერვან. ნომარკული
4 „ 15 „
საგზაო ფასი: 1 გვ. 3,500,000 ზან.
4 „ 15 „
გაზეთი „მშენებელი“

გაზეთი „მშენებელი“
აგვისტოს 1-დან ელბრება:
პროფკავშირთა წევრებისათვის
თვეურად 1.500.000 ზ.
დაწესებულებათა და კერძო
პირთათვის 2.500.000 „
ცალკე ნომერი 100.000 „

კულტურული რევოლუცია
სამხედრო ფრონტებზე გამარჯვებისა და სამეურნეო კრიზისის სიმწვავის ოდნავი შენელების შემდეგ კულტურული ფრონტის საკითხი ფართოდ არის დასმული.
თუ წინეთ არავის ჰქონდა მოცლა სწავლა-აღზრდის მეთოდების, სკოლების რეორგანიზაციის, მასწავლებელთა ქონებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ ზრუნვისა, დღეს სურათი იცვლება. რუსეთში განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეს სწავლა-აღზრდის საქმეს კერძოდ და კულტურულ საქმეს საერთოდ. სკოლები ყველა საფეხურის ჟღერა-გაზეთები, წიგნის გამომცემლობა და სხ. მფარველობის და მზრუნველობის საგანდ არის გამხდარი.

არ შეიძლება არ სხვა გვარ მოვლენის ჰქონდა და აღვლი. პოლიტიკური რევოლუციით არ კმაყოფილდება განთავისუფლებული მუშათა კლასი. იგი სოციალურ რევოლუციას ახდენს და მასთან დამე კულტურულსაც. საბჭოთა ქვეყნების ხალხი საერთოდ აღებული შედარებით ჩამორჩენილია გოპლებრივად და ღარიბია ქონებრივად. როგორც პირველი ისე მეორე ძველს უნდა იქნეს. კულტურული და ეკონომიური აღორძინება თავდები და საწინდარი იქნება იმ მიზნების განხორციელებისათვის, რომელსაც მუშათა კლასი ემსახურება.

ადამიანთა მოქმედებაზე ზეგავლენა აქვს სამართლისა და ზნეობის კანონებს, როგორც სოციალურ ნორმებს. სოციალისტური სახელმწიფო, მიუხედავად მისი უფლებრივი კომპეტენციის სიფართოვისა, ვერ შესძლებს ადამიანთა საქციელის კომპლექსი მოაწვევდის სამართლის ფარგლებში. კიდევ მეტი: უმრავლესობა ადამიანთა ქცევისა რჩება იურიდიულ ნორმების გარეშე. ამდენათვე მწვავეთ ისმის საკითხი საზოგადოებრივი ზნეობის, სოციალური ეთიკის საკითხებისა. აქ დიდი მნიშვნელობა შეიძლება არ დაეთმოს ეთიკურ პრობლემების გადაწყვეტის თეორიებსა და მიმართულებათ. დღევანდელ ზნეობის თვითკანონმდებლობის თეორიას, კანტის კონცეპციას, თუ მიიღებთ თეორიას იმმანენტური, პოზიტიური ეთიკისა, ან დადებით გეტერონომიული, მეტაფიზიკური მორალის თეორიისა, სხედ, მაინც საჭიროა შექმნათ პიროვნულ-საზოგადოებრივი პარამონის გამამკვიდრებელი სოციალური ნორმის ერთ-ერთი სახეობა.

პიროვნულ-საზოგადოებრივი პარამონის პრინციპი, როგორც საფუძველი ზნეობრივი იდეალის, საჭიროა ყოველგვარი ეთიკური სისტემის შენებასათვის.

დღეს, როდესაც რელიგიური სფეროში საზოგადოების მალალი ფენები ობიექტიურად ვერ ნახავს ზნეობრივ კონცეპციას, ხოლო დაბალ ფენებს კი ვერ დავტოვებთ ამ დაბლობში, საჭიროა ყურადღება მიექცეს ხალხის ზნეობრივი შემცენების გაქანსადაც.

არ უნდა დავშალოთ ის ქეშმარიტება, საბართლიანად აღნიშნავს პროფ. მენდერტი, რომ თუ არ შეიქმნა ახალი ზნეობრივი კანონები, თანამედროვე საზოგადოებას მოელის ისეთივე ზნეობრივი დაცემა, როგორიც განიცადა ანტიკურმა ქვეყნებმა კერპთაყვანისმცემლობის უარყოფის შემდეგ.

დღეს ადვილი საქმეა ლმერების აფეთქება. რელიგიური ექსტაზი არა თუ ფართო მასში, ხალხში, არამედ თვით სასულიერო წოდების ზოგ ნაწილშიც აღარ მოიპოვება. რელიგიური კრუმბორწუნოების განდევნა ასეთ პირობებში ადვილია, მაგრამ ამდენათვე ძნელია ახალი ზნეობრივი შემცენების განმტკიცება, ხალხში ახალი ზნეობრივი ნორმების შეტანა. ცხადია, ეს სიმწლე არ კმარა იმისათვის, რომ კვლავ „ლმერების“ კანონებს დაუმორჩილოთ ხალხის შემცენება. პირიქით, საჭიროა გარდაქმნა ამ ისტორიული ნაშთების. ამ ოპერაციის დროს კი სიფრთხილეა საჭირო.

ბურჟუაზია კულტურისა და ცივილიზაციის სამოსელით გამოვლი. იგი რევოლუციისათვის თავის ბატონობის დამხობასთან ერთად კულტურის დამხობასაც ხედავს. მას ჰგონია, რომ კულტურის მატარებელი მხოლოდ ის არის და არ შეიძლება მისი უარყოფით კულტურა უარყოფილი არ იქნეს.

ჩვენ ვიცნობთ კაპიტალისტურ ეპოქას როგორც კულტურის საუკუნეს. ამ ეპოქაში შრომის სპეციალიზაციით შესაძლებელი გახდა დიდი მიღწევანი ყოველ დარგში. მაგრამ ისიც ცხადია, რომ ბურჟუაზიულმა კულტურამ საზოგადოების მხოლოდ ერთ ნაწილს საშუალება მისცა სწავლა-განათლებლისა, ამ ერთი, მცირე ნაწილის განათლებითაც კი დიდი შედეგები მიიღო კაცობრიობამ, ცხადია საზოგადოების უმრავლესობის განათლება უჩვეულო პირობებში შექმნიდა კულტურული რენესანსისათვის. ბურჟუაზია ამას ვერ ჩაიდენდა, რადგან იგი მონოპოლიას ახდენდა არა მარტო წარმოებისა და ბაზრებისა, არამედ სწავლა-აღზრდის საქმეშიც.

მშრომელთა ხელისუფლების ამოცანა კულტურულ ფრონტზე გაცილებით დიდია. მან სწავლა-აღზრდა უნდა მისცეს არა მარტო მას, ვინც „მედნიერი დაბადებით“ ამა თუ იმ სოციალურ წრეში მოხვედრილა, არამედ მთელ ხალხს, ყველას, ვისაც აქვს უნარი და ნიჭი სწავლისა.

ჩვენში კულტურული მუშაობისათვის პირობები ხელსაყრელია. საუკუნოებით კულტურულ ცხოვრებას ჰქონდა ხალხი იმდენად მაღალ დონეზედ აუყვანია, რომ მასში დიდად განვითარებულია ცოდნის მოყვარეობა. გლეხები, ადგილობრივი მკვიდრნი, გარეშე სახელმწიფო ხელმძღვანელობისა, თვით იქნენ კულტურული საქმეების მოწყობის უნარს, ბარსებენ სასწავლებლებს, სამკითხველოებს სახალხო სახლებს და სხ.

ცხადია, ასეთ პირობებში მხოლოდ საქმის ტენიკურ დაბრკოლებებთან გვაქვს საქმე. სახელმწიფო დიდ ენერგიას იღებს კულტურულ ფრონტზე მუშაობისათვის. საჭიროა ამ მიმართულებით კვლავ მუშაობა და მუშაობა.

თუ განათლებული ვიქნებით ჩვენ მოგვერევა ყოველი მტერი, განათლება კი გამარჯვების სინონიმია.

აბსტრაქციული აზროვნების წარმომადგენელს არ ესმის კომპრომისები სოციალურ პრობლემების გადაჭრის დროს. მას, თუ კი ობიექტური მკვლევარია, არც უნდა ესმოდეს კომპრომისები. იქ „წმიდა გონება“ უნდა სჭირდეს საკითხს, როგორადაც შესაძლოა მისი გადაჭრა ლოგიკურად და რაციონალურად. ასეთ მდგომარეობაში არ არის პოლიტიკოსი. იგი მოვალეა ანგარიში გაუწიოს ყოველ რეალ ძალას, ყოველ მნიშვნელოვან ფაქტს და კომპრომისის ნიადაგზე პრაქტიკულად გადაჭრის ის, რაც თეორიაში უკომპრომისოდ იყო გადაჭრილი. პოლიტიკოსმა ხალხს ჯერ უნდა ასწავლოს იარაღის მოხმარება, როგორც იტყუოდ ხოლმე მირაბო, ხოლო შემდეგ უნდა მისცეს მას ხელში ეს იარაღი. წინააღმდეგ შემთხვევაში ხალხმა შეიძლება იარაღი თავის საწინააღმდეგეთ გამოიყენოს და შემდეგ გადასროლოს იგი ზიზღითა და აღშფოთებით. ამ კომპრომისულ გზას ვერ ასცდება ვერც მირაბოს ოპორტიუნისტული პოლიტიკა და ვერც ლენინ-ტროცკის რევოლუციონური შემოქმედება. რუსეთის რევოლუციის სინამდვილემ კიდევ დაგვანახა კომპრომისების საჭიროება რევოლუციონერ პროცესში.

თუ საჭიროა კომპრომისები ეკონომიკაში და პოლიტიკაში, კიდევ უფრო აუცილებელია იგი სოციალურ ეთიკაში. ყოველი კულტურა უფრო მზადდებულია კულტურა, ვიდრე ცოცხალი. ყოველი სოციალური ეთიკაც წინაპართა ეთიკა უფროა, ვიდრე მომქმედ თაობისა.

ჩვენი ხალხის განვითარებამ საკმაოდ მწიფე ნიადაგი მოგვცა რელიგიური შემცენებისა და რელიგიური ზნეობის უარსაყოფად. ხალხი დღეს მზადდებულია ახალი ზნეობრივი შემცენებისათვის.

ხალხის კულტურ-ზნეობრივი აღზრდისათვის ახალი იარაღი უნდა გამოვიყენოთ. ერთი ასეთი იარაღი პრესაა.

საზოგადოებრივი აზრის სიძლიერეს, რომელიც უარეს გამოხატავს პრესაში ჰპოვებს, ვერ აფერხებს ნიუშანური ინდივიდუალიზმიც კი. ნიუშეცი და შტირნერიც ისე ემორჩილებოდა სოციალურ ეთიკას. როგორც სხვა მოქალაქე, გარეშე მდგარი ყოველივე ინდივიდუალისტური თეორიისა. პრესის აზრს, როგორც საზოგადოებრივ აზრს, უნდა დაუმორჩილოთ ხალხის ზნეობრივი აღზრდის საქმე.

ფინანსური ოლიგარხის ბატონობის ქვეყნებში, განსაკუთრებით ამერიკაში და ინგლისში,

პრესა მოყიდულია და იგი ბურჟუაზიის იარაღად არის ქცეული. იქ პრესა დემოკრატიის ორგანოა, ჩვენში კი პრესა ულტრად ზნეობრივი სიწმიდის მატარებელია.

პრესას ხალხი უნდა ქმნიდეს ხალხისთვის, ხალხი უნდა ზრდიდეს და ამოერებდეს მას. ყოველი მოქალაქის სახლში უნდა შეიქრეს ის და მასში ჩვენ დავაწვდით დიდ შედეგებს ახალ სოციალისტური ზნეობის შექმნის საქმეში.

პრესა უნდა გახდეს მართლმსაჯულება, მოკლებული იარაღს, ფიზიკურ ძალას, მაგრამ შემოსილი ზნეობრივი მახვილით, მორალური ძალით.

ყველას უნდა ეზინოდეს პრესის და ყველა პატივს უნდა სცემდეს პრესას. რედაქცია საგამომცემლო დაწესებულება კი არ უნდა იყოს, არამედ რევოლუციონური ტრიბუნა, სადაც ზნეობის მართლმსაჯულება მეფობს, სადაც იქედება სოციალისტური ზნეობა.

ბევრი ისეთი მოქმედებანი, რომლებიც საბედისწერო შეიქმნებოდა უბრალო მომავლადისათვის, შერჩათ და თუ ასე გაგრძელდა, კიდევ შერჩებოდა ამ ახლად გათავადიერებულ ვაებატონებს.

მუშათა ინტერესების აბრჩათ ავდებთან პარალელურად ხდება მუშების მიერ შექმნილი ლირებულების არასასურველად დახარჯვა.

არასოდეს ისეთი ლტოლვა ავტომობილებზე-სადმი არ ყოფილა, როგორც დღეს არის.

„ზოზიასტენიკა“ მუშის მიერ შექმნილი ლირებულება, მართალია, ჯიბეში არ ჩაიდვა, როგორც ამას ჩაიდნა კერძო მწარმოებელი, მაგრამ არც სახელმწიფოს უსარგებლოა ამ ფულებით...

თუ კი კერძო მწარმოებლის მაგიერ სახელმწიფო მწარმოებელი გაუკეთებს ექსპლუატაციას მუშას, თუ კი მუშა-მოსამსახურე თავისი ინტერესების დასაცავად ვერ ჰპოვებს ორგანოს (საქართველოში არ აღმოჩნდა ორგანო, რომელსაც წყალშენის რამოდენიმე ათეული მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესების დაცვა შესძლებოდა სახ. მეურნეობის უმ. საბჭოს პრეზიდიუმის უკანონო მოქმედებისაგან), თუ ამ შემთხვევაში პროფორგანიზაციები გაჭირვების „ტალკესათ“ ვერ მოველინება მუშებს, როგა განსხვავება გამოვიდა ამ საკითხში (ყველასთან დიდი ბოდიში ანალოგიისთვის) ბიუროკრატიულსა და საბჭოთა წყობილების შორის?

განა საკმარისია მარტო ის თეორიული მტკიცება, რომ მუშის მიერ შექმნილი ზედმეტი ლირებულება სახელმწიფო სალაროში შედის?

თუ მუშას ასე უხეშად მოეპყრობა კერძო მწარმოებელი, პირველად იცის, რომ ამ შემთხვევაში საქმე აქვს თავის კლასობრივ მტერთან, მაგრამ რა მოახერხოს მუშამ, თუ გუშინდელი „ამხანაგი“ დღეს მას უფრო ცუდად ექცევა, ვიდრე მისი კლასობრივი მტერი, და თუ ეხლახან განდიდებული „ამხანაგის“ წინაშე მუშის ინტერესების გუშინ ერთგული დამცველი პროფორგანიზაცია მუშას და კრძალავს გრძნობს?

ახალი ამბები

— **მერძეობა** სიღნაღის მაზრის საადგილ-მამულ განყოფილება ამ ახლო მომავალში ქ. სიღნაღში აგრონომიულ განყოფილების დახმარებით მოაწყობს მერძეობას, რომელსაც ექნება საჩვენებელი ხასიათი.

— სიღნაღის საადგილ-მამულ განყოფილების განკარგულებაში ამ დღეებში გაიგზავნა სამი მიწის. მშობელი, რომელიც მიწის მოწყობაზედ საშუალოდ გაიმგზავრებიან გურჯაანის, ლავოლების და კაჭრეთის რაიონებში.

— **წყლის გაყვანა წნორზედ**. სოფელ საქობოში უკვე შეუდგნენ წნორის წყალზედ წყლის გაყვანის, რასაც ხელმძღვანელობს ცენტრიდან გაგზავნილი ტენიკი აკაკი ქსოველი.

— **შ. დადიანის 30 წ. იუბილე** სიღნაღში. ოთხშაბათს, 1 აგვისტოს სიღნაღის სახალხო თეატრში გაიმართა მსახიობის შ. დადიანის 30 წლის სასცენო მოღვაწეობის იუბილე.

— **კავკასიის განსაკუთრებულ ლაშქრის** არსებობის 5 წ. თავზედ. 13 და 14 აგვისტოს ქალაქი მორთულ-გამაჩინებულ იქნება.

— **დაჯარიმება**. სასტუმრო „აგრორა“-ს მოიჯარადრე დაჯარიმებულ იქმნა 5 ჩერვონეცით ელმტკონის ენერგიის ქურობისათვის.

— **ქალაქ გორის** და მის მიდამოების აღმდგენელ კომიტეტს მიეცა დახმარებათ 500 მილიონი მანეთი.

ქეშმარიტი ზნეობა მხოლოდ სოციალისტური ზნეობა შეიძლება იყოს. სოციალიზმი შესძლებს პიროვნულ-საზოგადოებრივ პარამონის შექმნას, რადგან სოციალიზმი ლოლიკურად განვითარებული ინდივიდუალიზმი.

სოციალისტური ზნეობა ამოსწურავს და გადასჭრის ჯერ გადაუჭრელ ხაკითხს პიროვნებისა და საზოგადოების ნორმალური ურთიერთობისას.

სოციალიზმი, თავისთავად ჰგულისხმობს, საზოგადოებას, როგორც პიროვნულ-საზოგადოებრივ ორმხრივობას, შედეგს განსაკუთრებული კოლექტიურ-ფსიქოლოგიური სინთეზისა. ამ ნიადაგზე იგი ერთი მხრით ანთავისუფლებს პიროვნებას ყოველგვარი მონობისაგან, ხოლო მეორე მხრით პიროვნებათა ნორმალური ურთიერთობით ქმნის პირობებს, როგორც საზოგადოებრივ წესრიგისა, ისე მისი პროგრესის.

სერ. ამალაშვილი.

პროფორგანიზაციები და „ზოზიასტენიკები“
(დასასრული).

ბევრი ისეთი მოქმედებანი, რომლებიც საბედისწერო შეიქმნებოდა უბრალო მომავლადისათვის, შერჩათ და თუ ასე გაგრძელდა, კიდევ შერჩებოდა ამ ახლად გათავადიერებულ ვაებატონებს.

მუშათა ინტერესების აბრჩათ ავდებთან პარალელურად ხდება მუშების მიერ შექმნილი ლირებულების არასასურველად დახარჯვა.

არასოდეს ისეთი ლტოლვა ავტომობილებზე-სადმი არ ყოფილა, როგორც დღეს არის.

„ზოზიასტენიკა“ მუშის მიერ შექმნილი ლირებულება, მართალია, ჯიბეში არ ჩაიდვა, როგორც ამას ჩაიდნა კერძო მწარმოებელი, მაგრამ არც სახელმწიფოს უსარგებლოა ამ ფულებით...

თუ კი კერძო მწარმოებლის მაგიერ სახელმწიფო მწარმოებელი გაუკეთებს ექსპლუატაციას მუშას, თუ კი მუშა-მოსამსახურე თავისი ინტერესების დასაცავად ვერ ჰპოვებს ორგანოს (საქართველოში არ აღმოჩნდა ორგანო, რომელსაც წყალშენის რამოდენიმე ათეული მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესების დაცვა შესძლებოდა სახ. მეურნეობის უმ. საბჭოს პრეზიდიუმის უკანონო მოქმედებისაგან), თუ ამ შემთხვევაში პროფორგანიზაციები გაჭირვების „ტალკესათ“ ვერ მოველინება მუშებს, როგა განსხვავება გამოვიდა ამ საკითხში (ყველასთან დიდი ბოდიში ანალოგიისთვის) ბიუროკრატიულსა და საბჭოთა წყობილების შორის?

განა საკმარისია მარტო ის თეორიული მტკიცება, რომ მუშის მიერ შექმნილი ზედმეტი ლირებულება სახელმწიფო სალაროში შედის?

თუ მუშას ასე უხეშად მოეპყრობა კერძო მწარმოებელი, პირველად იცის, რომ ამ შემთხვევაში საქმე აქვს თავის კლასობრივ მტერთან, მაგრამ რა მოახერხოს მუშამ, თუ გუშინდელი „ამხანაგი“ დღეს მას უფრო ცუდად ექცევა, ვიდრე მისი კლასობრივი მტერი, და თუ ეხლახან განდიდებული „ამხანაგის“ წინაშე მუშის ინტერესების გუშინ ერთგული დამცველი პროფორგანიზაცია მუშას და კრძალავს გრძნობს?

საქმიანობის ბირუა. წინადადება: თუნდაც თეთრი ინგლისური, ცეცხლ მიუკარებელი აგური. ზეთი მესუჰერტისა ფანჯრის მინებისა, ბოთლები ერთი მეოც. და ერთი მეორეოც. კალსტიკური სოდა, რუსეთის ხორბალი, ლურსმანი, წუმწუშა „ირიდა“ ვოლკოვი და ბერეჟიანისა, საპონი 1 ხარისხის „მამალი“ და ტელუტისა, მაკარონი და ვერმიშელი, 2 ხარისხის ცემენტი ნოვოროსიისა, სახუარის თუნუქი ურალისა, 1, ხარისხის. ქალაღი და კარდონი. საღებავები, ზეთი გახსნილი და სხვა.

— **მოთხოვნა**. ფქვილი უმაღლესი და 2 ხარისხისა, ყუბანის და ადგილობრივი ქონი და ერბო, ქასანოვარისა. ცემენტი პორტლანდისა. ნედლი ტყვეულობა. შვეიცარიული ყველი, მათუ-ლი, შაბიამანი, თეთრი თუნუქი, ინგლისური მარი-ლი ქვა და დაფქვილი, ჩაი ცეილანისა, გოგირდი „ბულა“, ხორბალი ყუბანისა და ადგილობრივი კარდონი 80 70. 80. კან დელი. გერბი, ზეთი რუსეთის სხვა.

— ნიუნი ნოვგოროდის ბაზრობაზედ 1. აგვი- სტომედ სპარსეთიდან ნიუნი-ნოვგოროდის ბაზრო- ბაზედ გაიგზავნა 110 ვაგონი სხვა და სხვა სა- ქონელი, ამიერ-კავკასიამ გაგზავნა ბაზრობა- ზედ 9 ვაგონი სხვა და სხვა საქონელი.

თვითმშრომელთა კლუბში დღეს შუადღის 4 საათზედ დანიშნული ხელოსანთა კავშირის წე- ვრების მეტყველთა კრება. დასწრება ყველასათვის საავალდებულოა.

— ტუ. აღმასკომის სამმართველოს განყოფი- ლების მიერ დაევალია ტუ. მ. გ. მილიციის უფრო- სის გასაფრთხილებელი ყურადღება მიექცეს იმ პატარა ბავშვებს, რომლებიც სიარულის დროს ახტებიან ტრამვაის ვაგონებს და ხელს უშლიან ტრამვაის ნორმალურ მოძრაობას და თანაც ადგი- ლი აქვს უბედურ შემთხვევებს.

ამ ჯანკარგულების მიხედვით, პირველ შემ- თხვევის დროს ყველა დამნაშავე ბავშვები ხელწე- რილ ქვეშ ჩაბარდებიან თავიანთ მშობლებს, ხო-

ლო თუ ისინი ხელმოწერდნენ იქნებიან შემწხუნლნი, იმ შემთხვევაში აღმინისტრაციული წესით მილი- ციის მიერ დაპატიმრებული იქნებიან ამ ბავშვების მშობლები.

— ჩაის პლანტაციები. აჭარისტანის აღმას- კომი ითხოვს სესხს ჩაის პლანტაციების როგორც ალსადგენად, აგრედვე მის გასაფრთხილებლად შავი ზღვის პირას. ამ საკითხზედ მოხსენების გასაკეთე- ბლად მოსკოვში მიემგზავრება განსაკუთრებული კომისია.(?)

ქართული ენის კურსები. ვინაიდან ამიე- რიდან სახელმწიფო დაწესებულებებში ქართული ენა იქნება შემოღებული აჭარის სახ. განათ. კომი- სარაიტთან მოეწყო ქართული ენის კურსები.

— უკრაინელების მდგომარეობა. უკრაინელების მდგომარეობის გამოსარკვევად პროფკავშირების წარმომადგენელთაგან შესდგა კომისია, რომელშიაც შედიან აგრედვე მედიკო-სანიტარულის და „ტე- კა“-ს წარმომადგენლებიც.

მეზობელ სხუნიშხა

პითხვა-პასუხი

კითხვა. როგორი წესით უნდა მოხდეს სამსა- ხურის დათხოვნა და საავალდებულო არის თუ არა აღმინისტრაციისათვის დათხოვნის შეთანხმება ად- გილკომთან?

პასუხი.—აღმინისტრაციის შეუძლია დაითხო- ვოს მოსამსახურე შრომის კანონთა კოდექსის 47 მუხ. აღნიშნული წესით, ამასთანავე, თანახმად შრომის კანონთა კოდექსის 161 მუხლი 3-ტ გ-სა აღმინის- ტრაცია ვალდებულია აწინააღმდეგოს ადგილობრივ კომი- ტეტს სამი დღით წინ განზრახულ დათხოვნის შე- სახებზე, თუ კი ადგილკომი დაინახავს უკანონოებას დათხოვნაში, ამ შემთხვევაში მას უფლება აქვს სა- კითხი გადაიტანოს განსახილველად შემდგომად— საკონფლიქტო კომისიაში და თუ აქაც ვერ მოხდა შეთანხმება, მაშინ საკითხი უნდა გადაეცეს შრომის სასამართლოს.

პარსიანი

ს. ისულა. (სენაქის მხარა). შაბათს ივლისის 28 ს ადგილობრივ შრომის სკოლის შენობაში, შეს- დგა ძონძირ-ისულის პარტოგანიზაციის წევრთა და კანდიდატთა შეერთებული კრება. თავმჯდომე- არეობდა ანხ. სტეფანე ტორჩინაძე, მდივანობდა ანხ. აკაკი კუცია.

პროვზული სკითხი ლენი ნიუნი სკოლაში

ლენინის ეროვნული პროგრამა არის ინტერ- ნაციონალური შინაარსისა: ამ პროგრამიდან შეუ- ძლია ყოველ დაჩაგრულსა და დამონებულ ერს თავისი შესაფერისი დასკვნები გამოიტანოს და შე- საფერისი პრაქტიკული გეგმები შეიმუშაოს სამოქ- მედლოთ, რამდენადაც ის მიმართული იქნება იმპე- რიალიზმის ბატონობის წინააღმდეგ. ერთი თვით გამოცდილების პრაქტიკა სწორედ ამ ნიადაგზედ არის აგებული: იგი სცნობს ყოველი ერის პოლი- ტიკური ჩამოშორების უფლებას.

ამ მხრივ ლენინმა მსოფლიოში არსებულ ერო- ვნულ ჩაგვრის სამი უმთავრესი კატეგორია ქვეყნე- ბისა მოხაზა თავის თეზისებში: „სოციალისტური რევოლუცია და ერთი ავითომამორკვევის უფლება“ (გვ. 168—80). ამ თეზისების მექესტე თავში (ქვეყ- ნების სამი ტიპი თვითგამორკვევის მხრით) ლენინი აღნიშნავს, რომ პირველ კატეგორიას წარმოადგენ- დნენ დასავლეთ ევროპის კავ. ქვეყნები და შვედ. შტატები: მეორეს—აღმოსავლეთი ევროპა: ავსტრია, ბალკანი და განსაკუთრებით რუსეთი; მესამეს—ნა- ხევრად კოლონიალური ქვეყნები (სპარსეთი, ოსმა- ლეთი, ჩინეთი) და ყველა დანარჩენი კოლონიები, სულ 1000 მილ მცხოვრებით (გვ. 175—6).

როგორი უნდა იყოს პროლეტარიატის კონ- კრეტული ამოცანები ასეთი სახით მდგარ ეროვ- ნულ საკითხის მიმართ? ანხ. ლენინი უპასუხებს: „სოციალისტური რევოლუცია შესაძლებელია და იწყოს უახლოეს მომავალში. პროლეტარიატის წი- ნაში ამ შემთხვევაში დადგება დაუყოვნებლივ ამო- ცანა უფლების ხელში ჩაგდება, მანკების ექსპრო- პრიაციისა და სხვა დიქტატორულ უფლებათა გან- ხორციელებისა... (ასეთს შემთხვევაში) ყველა ჩაგ- რულ ერთი განთავისუფლების (ე. ი. მათი თვით- გამოკრევის უფლებისა) აღიარება და განხორციე- ლების აუცილებლობა არსებითი იქნება სოციალი- სტურს რევოლუციისაში“. ამიტომ „სოციალისტურ- მა პარტიებმა უნდა გაუმარტონ მასას, რომ ინგლი- სის სოციალისტები, რომელიც არ მოითხოვენ თავ- ვის უფლებას კოლონიებისა და ირლანდიის გამო- ყოფას,—გერმანელები, რომელნიც არ მოითხოვენ კოლონიების, ელზასელების, დანიელების და პო- ლონელების ჩამოშორების თავისუფლებას, რომელ- ნიც არ ავრცელებენ უშუალოდ რევოლუციონერს პრაპაგანდასა და რევოლუციონერ მასიურ მოქმე- დებას ნაციონალურ ჩაგვრის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში... რუსეთში, რომელნიც არ მოითხოვენ ჩა- მოშორების თავისუფლებას ფინლიანდიისა, პოლო- ნეთისა, უკრაინისა და სხვებისათვის,—ასეთი სო- ციალისტები იქცევიან როგორც შოვინისტები, რო- გორც ლაქები სისხლითა და ტალახით მოსერილ იმპერიალისტურ მონარქიებისა და იმპერიალისტურ ბურჟუაზიისა“. (გვ.—177—8).

კითხვა.—უფლება აქვს თუ არა პროფ-ორგა- ნიზაციებს დამპირავებლების მიერ შრომის შესახებ არსებულ კანონთა დარღვევის საკითხების გარშემო გამოვიდეს სასამართლოში საზოგადო ბრალმდებ- ლად?

პასუხი.—შრომის კანონთა კოდექსის 151 მუხ. ძალით პროფესიონალურ ორგანიზაციებს, როგორც დაქირავეებით მომუშავე მოქალაქეთა გამაერთიანე- ბელს, უფლება აქვს სახელმწიფო ორგანოებში გა- მოვიდნენ მშრომელთა სახელით და აგრედვე, რო- გორც მათი წარმომადგენელნი, შრომისა და ყოფა- ცხოვრების ყველა საკითხებში. აქედან ნათლად სჩანს, რომ პროფორგანიზაციებს უფლება აქვთ და- ქირავებულის სახელით გამოვიდნენ ყველა ორგანო- ებში და მათ შორის ბრალდებულთა სასამართლო- ში, დამპირავებელთა მიერ შრომის დებულების დარღვევის საკითხის გარშემო.

საერთაშორისო მდგომარეობაზე გრცელი მო- ხსენება გააკეთა ტფილისიდან ჩამოსულმა ანხ. გრი- შა ხოფერიამ. ამხანაგი დაწერილებით შეეხო თანა- მედროვე პოლიტიკურ ვითარებას მსოფლიო მაშტა- ბით. გააშუქა განსაკუთრებით საბჭოთა ფედერაციის საშინაო და საგარეო მდგომარეობა, და ის დიდ

რუსეთის პირველი რევოლუციის პერიოდში თავის პლატფორმაში („პროლეტარიატის ამოცანე- ბი ჩვენს რევოლუციისაში“), რომელმაც რადიკალური გადატეხა მოახდინა თვით ბოლშევიკების სამოღვა- წეო პროგრამაშიც.—ანხ. ლენინი სწერდა (10 აპრ. 1917 წ.) შემდეგს: „პროლეტარიატის პარტიამ ნა- ციონალურ საკითხში უნდა დაიცვას, უწინარეს ყოვლისა, გამოცხადება და დაუყოვნებლივ განხორ- ციელება სრული თავისუფალი გამოყოფისა რუსე- თისაგან ყველა ნაციებისა და ხალხების, რომელ- თაც ცარიზმი ჩაგრავდა, ძალდატანებით შემოიერ- თა და ძალდატანებით იჭერდა თავისი სახელმწი- ფოს საზღვრებში...“

ყოველგვარი განცხადება, დეკლარაციები და მანიფესტები ანექსიაზე უარის თქმის შესახებ, თუ მას თან არ მოყვება ნამდვილი განხორციელება თავ- ვისუფალი გამოყოფისა, მიგვიყვანს ხალხის ბურჟუ- აზიისებურ მოტყუებამდე ან და წვრილ-ბურჟუა- ზიულებიწო სურვილებამდე“ (იხ. ლენინის მე- XIV-ე ტომი გვ. 50).

შეიძლება გადაჭრით ითქვას, რომ თანამედ- როვე სოციალისტურს ლიტერატურაში, ასეთი რა- დიკალური ფორმით ეროვნული საკითხი არავის არ დაუყენებია. ვერც ერთი უარესი ეროვნული სო- ციალისტ კერ ბედვად ასეთი რადიკალური სა- ხით გადმოეტანა ეროვნული საკითხი რევოლუცი- ონურს ნიადაგზე და პროლეტარულ მასის პრაქტი- კულ ამოცანების დროს ეროვნული და კლასიური მომენტების შეუღლება ამგვარად მოეხდინა. ამაში მარბია ლენინის პოლიტიკური გაბედულება და გე- ნიალური შორს-მჭვრეტელობა. რევოლუციონერის სიტყვიერი განცხადებების ნაცვლად ერთი თავი- სუფლების შესახებ, რომელიც პრაქტიკულად ბურ- ჟუაზიისა და იმპერიალიზმის წინაშე ქედის მოხრა- ში გამოიხატა, ლენინმა სწორი რევოლუციონერული გზა უჩვენა დაჩაგრულ ერებს თავისუფლების მი- საღებად. ბრძოლა კაპიტალიზმის წინააღმდეგ ყო- ველგვარი რევოლუციონერის საშუალებით. ამ შემთხვევაში ეროვნული საკითხი და ერის განთა- ვისუფლება ყოველგვარ ჩაგვრისაგან არს. ლენინი- სთვის უახლოესი მიზანიც და საშუალებაც არის: იგი უარესი პროგრამული კითხვაა მისთვის. გან- თავისუფლება დამონებულ ერებისა კაპიტალის ექ- სპლოატაციისაგან და შექმნა ერთი თავისუფალი დამოკიდებულებისა, — ეს მომენტები წარმოადგე- ნენ ლენინის უახლოესი პროგრამის ერთ-ერთ შე- მადგენელ ნაწილს. მეორე მხრით, აჯანყება და- ჩაგრული ერებისა, მათი რევოლუციონერული გზით მოქმედება კაპიტალისა და იმპერიალიზმის წინააღ- მდეგ არის ერთ-ერთი საშუალება ამ ერების გან- თავისუფლების საქმეში, ისე, როგორც შედარებით პროლეტარიატის რევოლუციონერული აქტივობაში

მუშაობა რომელიც სწარმოებს საბჭოთა რესპუბლი- კების ფარგლებში ეკონომიურს სფეროში.

მოსხენების დასასრულ გაიმართა კამათი და შეკითხვები. ახრთა გაცვლა-გამოცვლაში მიიღო მონაწილეობა აუდიტორიის უმრავლესობამ, რაც ამტკიცებს ამხანაგებში შეგნების და გათვითცნო- ბიერების განვითარება-განმტკიცებას. ანხ. მომხსე- ნებელმა ყველას გასცა შესაფერი პასუხი. ამხანაგები მუშაობს მოსხენების შინაარსით მეტად კმაყოფილი დარჩნენ.

მოსმენილ იქმნა ანხ. თავმჯდომარის განცხა- დება ორგანიზაციის ყანის „კომუნას“ შესახებ. და- დგენილ იქმნა პარტკომის პირველ გამომცხემაზე შეერთებულ ძალით გამოსვლა სამუშაოდ:

ორგანიზაციის ფინანსიური მხარის გასაძლი- ერებლად ცნობილ იქმნა საჭიროდ წარმოდგენა- სილაშის გამართვა აგვისტოს 1-სათვის. კრებამ აირ- ჩია განსაკუთრებული კომისია სამი ამხანაგისაგან. კომისიას დაევალია ენერგიული ზომების მიღება სალაშის მისაწყობად და ამ საქმისათვის პარტიულ ძალების მოზილზიაცია.

ანხ. აკ. კუციამ გააკეთა მოხსენება თემკომის უკანასკნელ სამი თვის განმავლობაში წარმოებულ მუშაობის შესახებ.

მოსხენების ირგვლივ გაიმართა ახრთა გაცვლა- გამოცვლა. გამოირკვა კომიტეტის მოქმედების და- დებობით და უარყოფითი მხარეები. მიღებულ იქნა რეზოლუცია პარტკომის დამამკაყოფილებელ მუ- შაობის შესახებ.

პროვზული

დ. ჩოხატაური. შაბათს, 21 ივლისს, ღამით სოფ. ბუკის ციხეში ბოროტ გამძაზველები თავს დაესხნენ ადგილობრივ მცხოვრებ ფილიპე კალან- დაძეს. აღნიშნული პიროვნება ასრულებს კომპ. პა- სუხისმგებელი მდივნის მოვალეობას. თავდასხმის მი- ხანა ყოფილა, როგორც ირკვევა, იარაღის წარ- თმევა; მაგრამ მათ ეს ვერ შესურულებიათ, დაუ- ჭრიათ კისერში ფ. კალანდაძე და გაქცეულან. მა- შინვე მიღებული იქნა ზომები და გამოირკვა, რომ თავდასხმა მოუწყვიათ ხუთ პიროვნებას კეშელავას, ძაგნიძეს, რამიშვილს, ნ. ცინცაძეს და თ. ცინცა- ძეს, ასეთი გზით მათ უნდა ეშოვნათ საჭირო ია- რაღები და შემდეგ უნდა დაეწყოთ ცარცვა-გლეჯა აგარაკ ბანძაროს გზებზე და თვით ბანძაროზეც. პირველი სამი მათგანი უკვე დაატუსაღეს, ისინი გამოტყდნენ დანაშაულში და გადაიგზავნენ ოზურ- გეთში. ხოლო დანარჩენი ორის შესაპყრობათ მი- დებულია სათანადო ზომები.

— პარასკევი, 27 ივლისს ადგილობრივ სახა-

არის მისივე განთავისუფლების, მაშასადამე მთელი მსოფლიოს განთავისუფლების აუცილებელი საწინ- დარი. თანამედროვე საერთაშორისო ფინანსიურ კა- პიტალიზმის პერიოდში ეს ორი მომენტი (მომენტი ეროვნული და მომენტი პროლეტარულ-რევოლუცი- ციონური) ერთი მეორეს ავსებენ, ურთიერთ დახმა- რების როლში გამოდიან და ამით ძირს უთხრიათ ძირმომბაღ, უკვე ხრწნაში შესულ კაპიტალიზმის არსებობას.

მაგრამ ლენინი დაჩაგრულ, ჩამორჩენილსა და განუვითარებელ ერების არა მარტო ნაციონალურ ენერგიას იყენებს კაპიტალიზმის რევოლუციონერ- გზით ჩამოვდების საქმეში, იგი აგრეთვე დამთავ- რებულს საშუალებებს, გარკვეულს პოლიტიკურსა და ეკონომიურს ფორმულებსაც აძლევს. ამ ერებს მათი შემდეგი განვითარებისა და სოციალისტური წყობილების მისაღწევად. საინტერესოა ამ ფაზისე- ბის გათვალისწინება.

მარქსიზმი, როგორც გარკვეული სოციოლო- გიური და ფილოსოფიური სკოლა, რომელმაც მოგვ- ცა თანამედროვე საზოგადოების განვითარების ეკო- ნომიური კანონი, მოულოდნე, რომ მთელი მსოფლიო კაპიტალიზმის ქვაბში მოიხრჩობოდა და ყოველი ქვეყანა ამა თუ იმ სახით გაივლიდა კაპიტალიზმის გზას. აქ არის მსოფლიოს კაპიტალიზაციის აუცილე- ბლობა. 1867 წ. „კაპიტალის“ პირველი გამოცემის წინასიტყვაობაში კარლს მარქსი სწერდა: „ერთი ერის ვალდებულება და კიდევ შეუძლია ისწავლოს მეორე ერისაგან. საზოგადოებამ რომ შესძლოს მიაგნოს თავისი განვითარების ბუნებრივ კანონის გზას. მაშინაც კი მას (საზოგადოებას) არც შეუ- ძლია გადაახტეს თავისი განვითარების ბუნებრივ ფაზას, არც უკუაგდოს იგი დეკრეტების საშუალებით, მაგრამ მას შეუძლია შეამოწმოს და შეამცი- როს მზომიარობის ტყუილები“—„კაპიტალი“ ტ. I გვ. VII) ცოტა ზევით მარქსი სწერს: „მრეწველო- ბის მხრით უფრო განვითარებული ქვეყანა მხოლოდ აჩვენებს უფრო ნაკლებად განვითარებულ ქვეყნებს მათი საკუთარი მომავლის სურათს“ (გვ. VI) აქ უკვე გარკვევით არის ნათქვამი, რომ ყოველი ქვე- ყანა აუცილებლად გაივლის კაპიტალიზმის განვი- თარების ფაზას. მე უკვე შემთხვევა მქონდა ამენიშ- ნა, რომ როდესაც კოლონიების განვითარებისა და აგრედვე რუსეთისა და ისევ პრაქტიკული საზომი რევოლუციონერული პერიოდისათვის, მარქს-ენგელსმა საგრძნობლად გვერდი აუარეს თავიანთ ეკონომი- ურ-განვითარების შესახებ აღმოჩენილ კანონს და ახალი ფაზების შესაძლებლობაზე დაიწყეს ლაპარა- კი“) (იხ. ჩემი: „მარქს-ენგელსის პოლიტიკა ეროვ-

*) 1882 წ. „კომუნისტური მანიფესტის“ რუ- სული გამოცემის წინასიტყვაობაში მარქსი და ენგელსი, ითვალისწინებდნენ რა რუსეთის ეკონო- მიური ცხოვრების განვითარებას, სწერდნენ: „კითხვა

დაევალია კომიტეტს მარტო კანტონალის გა- წევა ყოველ ამხანაგის მოქმედებაზე და პარტდის- ცილიზის დარღვევისათვის სასტიკ ზომების მიღება. აღიუნესა რამდენიმე მკაცრი წესწესი, მხარო პარტდისცილინის დარღვევის.

საინტერესოა აქ საინტერესოა ჩემი წინა- სამაზრო კონფერენციის შესახებ. ორგანიზაციამ საჭიროდ სცნო კონფერენციის მოწვევა არა უგვიან- ნეს აგვისტოს 20—25-მდე. საკონფერენციო ნაი- დაგზე მუშაობა ეთხოვა სამაზკომს. საერთოდ პარტ- მუშაობის გათვალისწინებით გამოირკვა, რომ მუ- შაობა იძლევა კარგ რეზულტატებს. კომიტეტს და- ევალია ყურადღების მიქცევა ძონძირის სარტუჯურ- დისადმი ანხ. რაქდენ ნაროუშვილს დაევალია ძონ- ძირის უპარტიო მასსაში მუშაობა.

ორგანიზაციაში დღემდე არ ირიცხებოდა ორიოდ ქალის მეტი. კრებამ საჭიროდ სცნო მუშა- ქალთა ორგანიზაციის დაარსება. ამიტომ დადგენილ იქნა აგვისტოს 4-სათვის ქალთა კრების მოწვევა. კომიტეტი სცილილობს აგრეთვე ახალგაზრდათა ორ- განიზაციის მოწყობას.

ამ მიმართულებით მუშაობის დაწყება გა- ზრახულია ახლო მომავლისათვის.

პარტლიტერატურის უქონლობა აწუხებს ორ- განიზაციას.

კრებამ დაევალია კომიტეტს გაზ. „მუშას“ და „კომუნას“-ს (უკანასკნელი გამოდის სენაკში) გამო- წერა. ჩვენი პარტიული ორგანი „ტრიბუნა“ კი სისტემატურად მოდის.

პასუხისმგებელი მდივანი აკაკი კუცია

ლხო სახლში შესდგა კრება ჩოხატაურის თემის ყოფილ მენშევიკებისა. კრებას დაესწრო 50-ზე- ყოფილი მენშევიკი. თავმჯდომარეთ არჩეული იქნა ნ. დოლიძე, მდივანთა—რ. რამიშვილი. მოხსენება გააკეთა შთა. დოლიძემ, რის შემდეგ მიღებული იქმნა სათანადო რეზოლუცია. დასასრულ მხიბა- დელეგატების არჩენები ოზურგეთში გასაგზავნათ სამაზრო კონფერენციაზე დასასწრებლათ. დელე- გატებმა აირჩიეს: ე. კაცაძე, ა. ბერძენიშვილი, ჯ. ჭინჭარაძე, მ. შარაშიძე და კ. ჟღენტი.

— კვირას, 29 ივლისს, ჩოხატაურის რაიონის ყოფ. მენშევიკებიდან არჩეული დელეგატები, რი- ცხებით 20 კაცამდე, უკვე გაემგზავრნენ ოზურგეთში სამაზრო კონფერენციაზე დასასწრებლათ.

— ჩოხატაურის რაიონის კოპ. კავშირის გა- მგეობა უკვე შეუდგა წრეგანდელ აბრეშუმის პარ- კის მუპატრონეებზე ფართოუფლობის და ფულის დარცხნის.

— ამ დღეებში ჩოხატაუოში გაიხსნა აღნი-

წულ საკითხში“, „ტრიბუნა“ № 508). ამ წერილში ენგელსის ერთი წერილის გამო, მე ვსწერდი: „სა- კითხის „პიპოტეზებით დაყენება“ თავისთავად მოუ- მობს, რომ მას (ენგელსს) ეგვროპასა და ამერიკაში დაწყებულ პროლეტარულ რევოლუციის დროს აღარ მიაჩნია, საჭიროდ ნახევრად ჩამორჩენილ ქვეყნებზე კაპიტალიზმისა გავრცელების და ამ გზარდ კაპი- ტალიზმის განვითარება მთელს მსოფლიოში თავის ლოლიურს შესაძლებლობამდე იქმნას მიყვანილი. ენგელსმა მხოლოდ გვიანშნა ახალი ფაზების შესა- ლებლობაზე, მაგრამ მისი კონკრეტული ფორმა არ მოგვცა. ვიმეორებ, ეს არის თანამედროვე პრო- ლეტარულ მოძრაობის კოლონიალური პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანა, და ის, რაც ვერც ერთმა ენგელსმა გარკვევით, მის შესახებ დამთავრ- ბული სისტემა მოგვცა ანხ. ნ. ლენინმა და მთელნ მესამე ინტერნაციონალმა“ (იქვე).

მარქსის ზემოდ მოყვანილი დებულება აგებულია არის აუცილებლობის კანონზე, რომელიც ად- მინის ნებისყოფისა და სურვილების გარეშე მოქმე- დებს. მაგრამ, თუ ჩვენ ამ დებულებებს აუცილებ- ლობის კანონს—ორტოლოქსალური მარქსიზმის ერთ ღერძს გამოვაცილით და, როგორც ენგელსი იტყობა „აუცილებლობის სამეფოდან“ გადავხტებით თავისუფლების სამეფოში“, ასე ვსთქვათ ეკონომი- ურს საქმიანობასა და პროგრესს ადამიანის სტანის- ყოფასა და სურვილს დავუდებთ სამართლად, მაშინ ასეთს ფეხებზე დაყენებული მარქსის დებულება, რომ „ერთმა ერმა უნდა ისწავლოს და კიდევ შე- უძლია ისწავლოს მეორე ერისაგან“ საფუძვით მისა- ლეები ხდება. მრეწველობის მხრით განვითარებულ ერს შეუძლია კიდევ ამცნოს ჩამორჩენილ ერს მისი მომავლის სურათი და კიდევ უჩვენოს ის გზები, რომელიც უნდა იცნოს და ნაციათ, რომ მიაღწი- რს ეკონომიური ცხოვრების უმაღლეს საფეხებს.

დღეს ჩვენ აუცილებლად ვიმყოფებით დიდალ სოციალისტურ მოძრაობის პერიოდში, როდესაც ნიადაგი ემსხვრევა ძველს კაპიტალისტურს უბო-

ობადდება: შესძლებს რუსეთის გლებთა თემი, რომელსაც ყოველ შემთხვევაში უკვე დარღვეულ ფორმებში წარმოადგენს პირველ ყოფილი სათემო მიწათსა- თრებისა, პირდაპირ გადავიდეს მიწათ-საკუთრები უმაღლეს კომუნისტურ ფორმაზე, თუ მან ჯერ უნ- დათარსოს იგივე რღვევის პროცესი, რომელსაც ვა- ჩვენებს დასავლეთის ისტორიული განვითარება. „ერთადერთი, დღეს შესაძლებელი პასუხი კითხვაზე შემდეგია: თუ რუსეთის რევოლუცია გახდება ნიშანი მუშათა რევოლუციისა დასავლურ- ში, ისე რომ მათ ერთმანეთი შეავსონ, მაშინ შესა- ძლია დღევანდელი რუსეთის სათემო საკუთრე- გადაიტყეს გამოსავალ წერტილად კომუნისტურ განვითარებისა“ (იხ. „კომუნისტური მანიფესტ- გვ. 61. ხაზი ავტორებისა).

წერილი რაიონის მუშა-მოსამსახურეთა პროფ. კავ-
შირის ბიუროს, ბიუროს განცხადებით დროებით
მოთავსებულია ადგილობრივ საბჭოთა აფთაპეში.
საქარო საქმეებზე შეუძლიათ მიმართონ ი. ძნელა-
ძეს.

— პარაკვეს, 27 ივლისს ადგილობრივი დრა-
მატული დასის მიერ დადგმული იქნა გერგესე-
ლის სამ მოქმედებიანი დრამა „გელენიორა“, საე-
რთოთ პიესა კარგადაა ჩატარდა, საზოგადოება ცოტა
დაესწრო.

— ჩოხატაურის რაიონის მილიციის უფრო-
სათ დანიშნა პირი ჩიჩუა, რომელიც უკვე შეუდგა
მოვალეობის ასრულებას.

— ჩოხატაურის რაიონის მილ. უფროსი ლუ-
კა სარჯველაძე, როგორც გადმოგვცემენ, უმაღლესი
მთავრობის განკარგულებით გადაყენებულია თანამ-
დებობიდან. მე არ ვიცი, რა იყო მიზეზი მისი გა-
დაყენებისა და არც შეუძლება ამაში ახსნა—გან-
მარტებას, მაგრამ არ შეიძლება ორიოდ სიტყვით
არ შევეხო მის მოღვაწეობას აღნიშნულ რაიონ-
ში. ლუკა სარჯველაძე მსახურობს დ. ჩოხატაურში
უკვე 10 თვეა და ამ ხნის განმავლობაში ის ითე-
ვლებოდა ღირსეულ პიროვნებათა მის თანამდებობა-
ზე თამამად შეიძლება ითქვას, რომ დღიდან საბ-
ჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა, ჩოხატაურის
რაიონს არ ახსოვს ასეთი მილიციის უფროსი და
სამართლიანდაც ყველას მეტად ეწყინა მისი მო-
შორება. საწყენი იყო მისი მოშორება იმისათვის,
რომ მან საყვარელი დაიმსახურა ადგილობრივ სა-
ზოგადოებაში, რადგან პირნათლად ასრულებდა
თავის მოვალეობას, იყო მიუდგომელი და სერიო-
ზული პიროვნება.

ამსიათელი.

საფ. ჩოხათი (გურია). ჩოხათის სტუდენტ-
თა და მოწაფეთა ჯგუფმა დაარსა ლიტერატურულ-
ლი წრე, რომელსაც უწოდეს სახელად „ჩირალ-
დანი“.

ასეთი მოვლენა პირველი და უდიდესი ნაბი-
ჯია არა მარტო ჩოხათის საზოგადოებისთვის, არა-
მედ მთელ პროვინციისათვის, ასეთი წრის დაარსე-
ბას დიდი მნიშვნელობა აქვს თვის ხალხზე, რომ-
ლებსაც გათვითცნობიერების საშუალება ეძლევა;
უნდა გვასულდგმულებდეს, რომ ასეთი ჯგუფის შე-
კრება არის ცდა, შეგავიზიარებინა, გარკვევისა ყო-
ველ გვარ აზრდობისა ლიტერატურ სფეროში. ჩვენ
ვიცით თუ უბრალო დღეობამ რა ნაყოფი მოუტანა
საბერძნეთს; „დღეობის მისწრაფა“. ოლიმპის დღე
მისი ისტორიული არაუშენებელი იქცევა, და ბოლოს
თამამად შეუძლია ადამიანს სთქვას, რომ ასეთმა
„უმნიშვნელომ“ შედეგმა შეაკეთა მთელი, ბუნე-
ბით დაქსაქსული და განმარტოებული ძალა, რომ-
ლის შედეგები ყოველივე ჩვენთაგანმა ვიცით, და

ერთობასა და მზადდება ობიექტური და სუბიექ-
ტური პირობები ინტერგალური სოციალისმის მი-
საღებად. მაგრამ კაპიტალიზმს არ მოუხდენია თა-
ვის ლიბერალური შესაძლებლობამდე მთელი მსოფ-
ლიოს კაპიტალიზაცია; არის მთელი რიგი ქვეყნე-
ბისა და რაიონების (განსაკუთრებით კოლონიებსა
და სოფლად), სადაც კაპიტალიზმმა ვერ დაამსხვრია
ძველი ფეოდალური წყობილება საფუძვლით და კიდევ
ბატონობს ნახევრად-კაპიტალისტური ურთიერთო-
ბანი. ასეთს პირობებში თავისთავად იბადება კარ-
დინალური კითხვა: როგორი უნდა იყოს სოცია-
ლისმისაგან სიხვედრა გზა ეკონომიურად ასეთი ჩა-
მორჩენილი ეროვნული ერთეულებისა? კვლავ კაპი-
ტალიზმის გზით სიარული, თუ აუცილებელი ხდება
ახალი ფორმებისა და მეთოდების გამოჩენა ამ
ერებისათვის მათი სოციალისტური წყობილებამდე
მისაყვანად?

ამ კითხვაზე, როგორც აღნიშნული მაქვს, ამხ.
ლენინმა გარკვეული პასუხი გასცა, და ეს პასუხი
აუცილებლად განსხვავდება იმ დებულებისაგან, რო-
მელიც ორტოდოქსალური მარქსიზმის საფუძველს
წარმოადგენს. გარდამავალი პერიოდს მთელი თა-
ვისი სოციალ-პოლიტიკური წყობილებით, მისაღები
და გამოსაღებარი შეიქმნა არა მარტო დამსაღუ-
რებელ ქვეყნების პირობებისათვის, არამედ არა-
კაპიტალისტური ურთიერთობისათვის; საბჭოთა
სისტემას, როგორც ფორმას მშრომელთა სახელმწი-
ფოს, რომელსაც თეორიული დასაბუთება მისცა
ამხ. ლენინმა პირველად, საფუძვლით თითქმის ჯერ
კიდევ კაპიტალისტური განვითარებული ერების
სოციალური წყობილებიდან და ამ აპარატის საშუალო-
ბით შესაძლებელი ხდება მათი ეკონომიური ცხოვ-
რების ტრანსფორმაცია სოციალისტურს ნიადაგზე—
კაპიტალისტური ფაზის გვერდის ავლით.

1920 წ. კომინტერნის მეორე კონგრესზე თა-
ვის მოხსენებაში „საერთაშორისო მდგომარეობისა“
შესახებ ამხ. ლენინი ამბობდა: „იმპერიალისტურმა
ომმა ჩაითრია დამოუკიდებელი ერები მსოფლიო
ისტორიაში. და ჩვენს ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცა-
ნათაგანს ახლა შეადგენს—ვიფიქროთ იმაზე, თუ
როგორ ჩავადგოთ პირველი ქვა საბჭოთა მოძრაო-
ბისა არაკაპიტალისტურ ქვეყნებში. საბჭოები იქ
შესაძლებელია; ისინი იქნება არა მუშათა, არამედ
გლეხების საბჭოები ან მშრომელთა საბჭოები“ (იხ.
„საჩრ. მდგომარეობა“ გვ. 16, 1920 წ.).

თავის საბოლოო სიტყვაში „ნაციონალურ და
კოლონიალურ საკითხების“ შესახებ იმავე კონგრეს-
ზე ლენინი აცხადებს: „საბჭოთა ორგანიზაციის
იდეა უბრალოა, და იგი შესაძლებელია შეფარდე-
ბული იქნეს არა მარტო პროლეტარულ, არამედ
გლეხურ ფეოდალურ და ნახევრად-ფეოდალურ
ურთიერთობათაში... კომუნისტური ინტერნაციონა-
ლის თეზისებში აუცილებლად უნდა იქნეს ნაჩვენ-
ები იმაზე, რომ გლეხთა საბჭოები, საბჭოები ექს-

პოლოს საბერძნეთში შექმნილი კულტურა და მეც-
ნიერება მთელი კაცობრიობის გონების საზრდოთ
იქცევა. თუმცა პირველის შედარება მეორესთან
დიდი შეცდომაა, მაგრამ საერთო თვალსაზრისით
შეიძლება ადამიანმა პოვოს მათში მცირედენი
მგზავსობა.

პირველი ცდა ჩოხათისა ეს არის პირველი
გამოძახილი „ჩირალდანისა“ იყო, რომ ადგილობ-
რივად სახლხო სახლში გამართა გასამართლება
დანელ ჭონქაძის ნაწარმოების ტიპისა გარდუასი,
ამ შემთხვევას მრავალი მოქალაქე დაესწრო, და
დიდი კმაყოფილებით დაბრუნდა. ეს მოხდა 15
ივნისს.

3 ივლისს ამ წრის ინიციატივით ჯგუფმა გა-
დაწყვიტა საღამო გაემართა ეგნატე ნინოშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად, რაც არა უგვიანეს ორი
დღისა სისტურლში მოიყვანეს. ჩვენ ვიცით და თუ
არ ვიცით უნდა ვიცოდეთ, რომ ეგნატე ნინოშვი-
შვილი სოფ. ჩოხათშია შვა. იგი, ჩოხათის შვილია
ჩოხათის ბუნებით აღზრდილი. ის დაიბადა 1861
წ. სოფ. ჩოხათის საზოგადოებაში. და გარდაიცვა-
და 1894 წ. 29 აპრილს. რომელიც დასაფლავებუ-
ლია იმავე საზოგადოებაში ჩანჩქერში.

დღის 5 საათზე გაემართნენ ცენტრიდან „ჩი-
რალდანის“ წევრები სხვა მოქალაქეებთან ერთად
დადნის გვირგვინით და ფერად-ფერადი თაფლუ-
ბით, ნინოშვილის საფლავზედ მისი სურათი, ადგი-
ლობრივ ხალხს გამოეტანა მის სასაფლაოზე, იგი
შეამკეს ყვავილებით.

7 საათზე კრება გახსნა ტფილისის სახელმწი-
ფო უნივერსიტეტის მესამე კურსის სტუდენტმა
ტატო ჭანტურია. ხალხმა ფეხზე აღდგომით პატივი
სცა ნინოშვილის ხსოვნას. პატივცემულმა ნიკო ტი-
კარაძემ სიტყვა წარმოთქვა, რომელშიც აღნიშნა
მოკლეთ ნინოშვილის ბრძოლის მიზანი და მისი
უმთავრესი მოტივები. მხურვალე ტაშის ცემით და-
აჯილდოვეს.

ღამის 8 საათზე დაიწყეს გასამართლება მისი
ერთ-ერთი თხოვნის გიბრის გოგია უიშვილისა,
გოგია უიშვილი იქნა დანაშაუდ თვით—მკვლელო-
ბისათვის, როგორც მოალაბე თავის ოჯახისა,
თავის ცოლშვილისა.

ამის შემდეგ იქნა გამართული წარმოდგენა
„შურის ძიება“, რომელიც ჩინებულად დამთავრდა
და მაყურებლებიც კმაყოფილად დარჩა.

ეგნატე ნინოშვილის ხსოვნისათვის ცოტაა
ასეთი საღამო. ის მეტის ღირსია და კიდევ დამ-
სახუა ქართველი ხალხისაგან პატივი და ღირსება.
საინტერესო და სასიამოვნოა მხოლოდ, რომ „ჩი-
რალდანის“ ჯგუფმა მცირედი პატივისცემა მიანიც
შესძლო.

ვუსურვებთ „ჩირალდანს“ თავის მისიის შეს-
რულებას.

ელისო.

პოლარტაცია ქმნილთა, წარმოადგენენ საშუალებებს,
რომელნიც გამოსაყენებელია არა მარტო კაპიტა-
ლისტური ქვეყნებისათვის, არამედ არაკაპიტალის-
ტური ქვეყნების ურთიერთობისათვისაც.

„კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა უნდა და-
აწყოს და თეორიულად უნდა დასაბუთოს ის დე-
ბულები, რომ ყველაზე უფრო მოწინავე ქვეყნების
პროლეტარიატის დახმარებით ჩამორჩენილ ქვეყნებს
შეუძლიათ გადავიდნენ საბჭოთა სისტემაზე და გან-
ვითარდნენ განსაზღვრულ საფეხურების გავლით—
კომუნისტურში, (და ამით) გვერდი აუარონ კაპიტა-
ლისტური განვითარების სტადიას“ (იხ. ლენინის
მე-13-ე ტომი გვ. 245—6 და „Резолюции и устав
коминтерна“ გვ. 101).

ჩვენ შეგვიადრთ ზევით მოგვხაზა ამხ. ლე-
ნინის ეროვნული პოლიტიკის საფუძვლების მთავარ-
ი კონტურები. ჩვენ არ შევდივართ მისი პოლი-
ტიკის წვრილმანების დახასიათებაში. ეს საქმე არ
არის. მთავარი საფუძვლების გათვალისწინება
თავის თავად ფენს ნათელს სხვა მეორე ხარისხო-
ვან კითხვებსაც: ეს მთავარი კონტურები კი ჩვენ
ბევრ რამეს გვეუბნება: ვინც გაითვალისწინებს თა-
ნამედროვე კაპიტალიზმისა და იმპერიალიზმის პე-
რიოდს და იმ სოციალ-პოლიტიკურ თანწყობას,
რომელიც მათ ნიადაგზე წარმოიშვა, მთელს მსოფ-
ლიოში, მისთვის ლენინის ეროვნული პოლიტიკის
რეალური ღირებულება თავისთავად ნათელი და გა-
რკვეული იქნება.

სანამ ასრულებს თანამედროვე კაპიტალისტურ-
ი მეურნეობა და მის საფუძვლებზე განვითარებუ-
ლი დილტანიანი იმპერიალისტური სახელმწიფოები,
მანამდე ჩამორჩენილ ერების თავისუფალ განვითა-
რებაზე და ეროვნულ კულტურის გაფორმებაზე
ძნელი არის ლაპარაკი. აღმოგვჩნა კაპიტალისტურ-
ი მეურნეობისა და დაშლა, განადგურება გიგან-
ტური იმპერიალისტური სახელმწიფოების, არის
უდიდესი საშუალება და აუცილებელი პირობა ყო-
ველი ერის თავისუფალი განვითარებისათვის. ლე-
ნინმა წამოაყენა არა მარტო კაპიტალიზმის დაშ-
ლის მეთოდები, არამედ ერების განთავისუფლები-
სა და მათი განვითარების საშუალებებიც. ეს პო-
ლიტიკა საერთოდ მისაღებია და სასარგებლო. ამი-
ტომ იყო სწორედ, რომ 1921 წ. ჩვენი პარტიის
პირველმა ყრილობამ შემდეგი რეზოლუცია გამოი-
ტანა მესამე ინტერნაციონალის შესახებ:

„დღევანდელ პირობებში ერთად ერთი უძ-
ლიერესი საერთაშორისო რევოლუციის ავანგარდი
არის მესამე კომუნისტური ინტერნაციონალი, რომლის
პოლიტიკური მისაღებია და სასარგებლო, როგორც
დაჩაგრულ ერების, ისე კლასებისათვის“.

მაგრამ ლენინს აქვს ერთი უარყოფითი მო-
მენტი და ეს მომენტი სასიათდება მისი უკიდურე-
სი „მსოფლიო ცენტრალიზმი“: სოციალისტურ
წყობილებაში იგი მოელის ყველა ნაციების „შეერ-

ბიზნესი

ქუროალი „საქართველოს განათ-
ლების მუშაკი“ საქ. განათლების მუ-
შაკთა კავშირის ყოველთვიური პროფე-
სიონალურ-პედაგოგიური ორგანო № 1.
გამოცემა გან. მუშ. სახლისა. გ. 112.

მრავალ-ხინი ლენინის შემდეგ ქართული
წიგნის ბაზარს მოველინა „საქართველოს განათლე-
ბის მუშაკთა კავშირის ცენტრალური გამგეობის
ქუროალი. ეს ორგანო გამოსვლას იწყებს ყოველთვი-
ურად.

თავის თავად ეს მოველინა მეტად სიმპატიუ-
რი და სასიხარულოა, როგორც ყოველი მასწავლე-
ბლისათვის, ისე მათთვისაც, ვისაც წარმოდგენილი
აქვს პედაგოგიური სამეცნიერო ქუროალის არსებო-
ბის დანიშნულება.

წარსული სამოსწავლო—აკადემიური წლის
განმავლობაში, არა ერთხელ აღაპარაკებულა ჩვენი
პრესა და მოუწოდებდნენ ქართველ მასწავლებლო-
ბას, მოეთხოვნა ქუროალის გამოცემა ცენტრალური
გამგეობისათვის. ჩვენი მოწოდება ყოველთვის პო-
ულობდა გამოძახის და განათ. მუშ. კავშირის მე-
ორე ყრილობამ გადაჭრით მოითხოვა საკუთარი
ორგანოს დაჩაგრული გამოცემა.

ესლახან გამოცემული პედაგოგიური ქუროალი
„საქართველოს განათლების მუშაკი“ გამოცემის
ტექნიკური შესრულების მხრივ კარგ შთაბეჭდილე-
ბას სტოვებს. მაგრამ, უპირველეს ყოვლისა, საქი-
როა ქუროალი დაფასდეს შინაარსის გარჩევით, რის
განხილვის დროსაც მეტად არა სასურველი სურათი
გვეშუქება.

ქუროალის შინაარსი მეტის მეტად სუსტია.
ას თორმეტი გვერდის სიგრძეზე არ არის არც
ერთი სერიოზული წერილი პედაგოგიურ-პედაგო-
გიურ სფეროდან, რომელიც ან რაიმე სიახლეს ატა-
რებდეს, ანდა იძლეოდეს პოპულარიზაციას რომე-
ლიმე დამუშავებული პედაგოგიური პრობლემების
შესახებ.

ქუროალი შეიცავს ხუთს განყოფილებას: 1.
საერთო განყოფილება, 2. ადგილებიდან, 3. ოფი-
ციალური განყოფილება; 4. ქრონიკა, 5. ბიბლიო-
გრაფია.

პირველ განყოფილებაში მოთავსებულია 9 წე-
რილი, რომელთაგანაც 6 წერილი უბრალო ანგარი-
შის და სხვა და სხვა უწყებათა მოქმედების მიმო-
ხილვათა ხასიათის მატარებელია; ეს იმ დროს, რო-
ცა ასეთი განყოფილება ჩვეულებრივად უნდა შეი-
თებდეს. ამ შემთხვევაში ლენინი გამოდის ეკონო-
მიური ცხოვრების კანონისაგან; 1916 წ. ამხ. ლენი-
ნი სწერდა: „მგავსად იმისა, რომ კაცობრიობას
შეუძლია მიაღწიოს კლასების მოსპობას მხოლოდ
დაზარული კლასის დიქტატურის გარდამავალი პე-
რიოდით, ამის მზავსად ნაციების აუცილებელ შე-
ერთებამდე კაცობრიობას შეუძლია მიაღწიოს მხო-
ლოდ გარდამავალი პერიოდის საშუალებით ყვე-
ლა დაზარული ნაციების სრული განთავისუფლებით,
ე. ი. მათი გამოყოფის თავისუფლებით“ (იხ. მე
XIX-ე ტომი გვ. 171—2).

უფრო სხარტულად ღ გარკვევით თავისი აზრი
ამხ. ლენინს გამოთქმული აქვს ამის შესახებ „პროლე-
ტარულ პარტიის პლატფორმის პროექტში“ (1917
წ): „პროლეტარიატის პარტია მიიღებს შექმნას
რაღ შეიძლება უფრო მსხვილი სახელმწიფო. რად-
გან ეს სასარგებლო არის მშრომელთათვის, ის (პა-
რტია) მიიღებს ნაციების დაახლოვებისა და შე-
მდეგ შეერთებისაგან, მაგრამ ამ მიზანს იგი ცდი-
ლობა მიიღწიოს არა ძალდატანებით, არამედ გან-
საკუთრებულ თავისუფლად, ყველა ნაციების მუშე-
ბისა და მშრომელთა მასების ძმური კავშირით“
(იხ. მე XIV-ე ტომი გვ. 50).

აღნიშნულ საკითხის შესახებ ცენტრალიზმის
პრინციპთან ერთად მე შემთხვევა მქონდა მეტკეა
შემდეგ: „ჩვენის გაგებით ისტორიულ ცხოვრების
განვითარებას ასეთი გზით არ მივყავართ. მაგრამ
თუ ცხოვრების კანონები, ეკონომიური საჭიროებე-
ნი, მართლა ძალდატანებელი, თავის თავად ამ
მიმართულებით წაგვიყვანს, ამას ვერ შეაჩერებს,
(გერც ერთი) თეორიები, მაგრამ ვინც მოისურვებს
ძალდატანებით გაატაროს ეს დღეს ან სოციალ-
ტურ წყობილებაში, მისი პოლიტიკა დაიმსხვრევა
უშედეგოდ. ამხ. ლენინი ცხოვრების ევოლუციის
კანონიდან გამოდის და არ ცდილობს ერების ძალ-
დატანებით, ჯოხით ხელში შედნოს, როგორც ჯო-
გები სოციალისტური წყობილებაში, აქ თეორიული
კითხვებია და დავა ფართო მასშტაბით შესაძლებ-
ლია“ („ტრიბუნა“ № 500).

ერების „შეერთების“ თეორიის სოციალისტურ
წყობილებაში ყველა კომუნისტები არ იზიარებენ.
1920 წელში, კომინტერნის მეორე კონგრესზე მი-
ღებულ რეზოლუციაში „ნაციონალური და კოლო-
ნიალური საკითხის“ შესახებ ამაზე არ არის ლაპა-
რაკი და იგი ერთა თავისუფალ დაახლოვებასა და
განვითარებაზე მოგვითხრობს მხოლოდ ეს რეზო-
ლუცია ლენინის დებულებებზედ არის აგებული და
მეტად ძვირფას დოკუმენტს წარმოადგენს ეროვ-
ნული საკითხის სწორად დაყენებისა და გადაწყვე-
ტისათვის თანამედროვე კაპიტალისტურ მეურნეო-
ბის პერიოდში. ამხ. ლენინს არ წამოუყენებია და
არც დაუცავს ერების შეერთების თეორია როგორც
თეორიული, ისე პრაქტიკული მხარე ამ რეზოლუ-
ციისა უმთავრეს თავის დებულებებში მისაღებია
ჩამორჩენილ ერების ინტერესებისათვის.

ცავდეს მრავალ ნარკვეს და მთავრობის მხარე-
სის წერილებს პედაგოგიური საკითხებიდან.
მეორე განყოფილება შედარებით კარგ ცნო-
ბებს იძლევა მხოლოდ ორი პროვინციის (ტფილი-
სის და ზუგდიდის მხარეების) განათლების მდგომა-
რეობის შესახებ.

მესამე, ოფიციალურ განყოფილებაში მოყვა-
ნილია რეზოლუციები და დღგენილებანი, რო-
გორც პროფესიონალური ისე აღმინისტრაციული
ორგანოებისა.

ბიბლიოგრაფიულ განყოფილებაში მოთავსე-
ბულია ბ—ნ გ. კონიაშვილის რეცენზია რუსულ
ქუროალზე „ახალი შკოლის გზებზე“. წერილი და-
კვირვებითაა დაწერილი და სრულ წარმოდგენას
იძლევა აღნიშნულ ქუროალის შინაარსზე.

ისეთი სუსტი შინაარსის მქონე ქუროალზე,
როგორიცაა „საქართველოს განათლების მუშაკი“-ს
1-ლი ნომერი, რეცენზია არც კი დაიწერებოდა,
ვინაიდან არაფერი იყო მასში გასარჩევი, მხოლოდ
თუ ვსწერთ ეს იმიტომ, რომ ჩვენში ამ ქამად სჭარ-
ბობს პროფესიონალური თავმოყვარეობა და მეო-
რეს მხრით გვსურს მიუთითოდ ქუროალის ხელმძ-
ღვანელთ, შემდეგი №-ი მაინც ათარ აავსონ ნა-
თარგმნი და უმნიშვნელო ანგარიშებით და ქარ-
თველ მასწავლებლობას მიაწოდონ მართლაც რაი
მე. ახალი, ახალი სკოლის ძიებიდან.

რომ სარედაქციო კოლეგია, ქუროალის 1-ლი
№-ს გამოცემამდე მიემართა, პრესის და წერილების
საშუალებით ქართველ მწერალ-პედაგოგთათვის, ეს
უკანასკნელი მოაწვდიდნენ მის შესაფერის მასა-
ლას და შინაარსი უფრო უკეთესი გვექნებოდა.
მაგრამ მსგავსი არაფერი მომხდარა და ცხადია
ქუროალის 1-ლი №-რიც სუსტი აღმოჩნდა.

ჩვენ ერთი წუთითაც არ გვეპარება ეჭვი, რომ
ქუროალი გამოკეთდება.

სარედაქციო კოლეგია უნდა ეცადოს გაამ-
დიდროს შინაარსი ქუროალისა და ამით პირნათ-
ლად შევასრულებთ ს. გ. მ. კავშირის მე-2-ზე ყრი-
ლობის ერთ დავალებათაგანს.

გამოცემის მხრივ, როგორც აღვნიშნეთ, ქურო-
ნალი კარგია. ქალაქი შერჩეული. მხოლოდ კო-
რექტურა ძალიან უფარგის. წერილების სტილი და
ენა არაა დამაკმაყოფილებელი—არც მორფოლოგი-
ურად და არც სინტაქსურად. მრავალ ნაშრომს
ეტყობა, რომ რუსულიდანაა.

გ. თ—ლი.

მაგრამ ეს რეზოლუციაც თან ატარებს იმ
შეცდომას, რომელიც თითქმის საერთო სენად გა-
დაიქცა ყველა მარქსისტულ მოძღვრებისათვის. ერ-
თა შორის მომწესრიგებულ ორგანიზაციად გარდა-
მავალ პერიოდისათვის წამოყენებული არის ფედე-
რაციული კავშირი; მაგრამ ეს კავშირი არ ღებუ-
ლობს მუდმივ სახეს. რეზოლუცია ამბობს: „ფედე-
რაცია წარმოადგენს გარდამავალ ფორმას სხვა და
სხვა ნაციების მშრომელთა სრულ ერთიანობისაკენ“
(გვ. 91). ასეთი „მსოფლიო ცენტრალიზმის“ ერთ
მთავარ გამართლებას მარქსისტები ხელავენ მეურ-
ნეობის განვითარების ტენდენციასში. რეზოლუცია
აღნიშნავს, რომ კომინტერნმა უნდა მიიღოს მხედვე-
ლობაში, „...ტენდენცია ერთიანი, ყველა ნაციების
პროლეტარიატის საერთო გეგმით მოწესრიგებული
როგორც მთლიანის საერთაშორისო მეურნეობისა-
დმი მისწრაფება, რომელი ტენდენციაც სრულიად
აშკარად გამოძღვანებულია კაპიტალიზმის დროს
და აუცილებლად ითხოვს შემდეგ განვითარებასა და
სრულიად დამთავრებას სოციალიზმის დროს“ (92).
ასეთი ტენდენცია მართლაც ახასიათებს თანამედ-
როვე საერთაშორისო მეურნეობასა და იგი დაგვი-
რგვინებული უნდა იქნეს სოციალისტურს წყობი-
ლებაში. ნაცულად პარტიკულიარიზმისა და კარჩა-
კეტილი სამეურნეო ორგანიზაციის, ეკონომიური
ცხოვრების განვითარება და ინტერესები დაიფი-
ბით მოითხოვს მსოფლიო მასშტაბით მოწესრიგებას
ყველა ნაციების სამეურნეო დოვლათისა და ტენი-
კური საშუალებების. მაგრამ ასეთი ტენდენცია და
მისი სარგებლიანობა სრულიად არ მოითხოვს უკი-
დურეს ცენტრალისტურ წყობილებას მსოფლიო პა-
შტაბით. იგი საფუძვლით შესაძლებელია მიზანშეწი-
ლიად მოწესრიგების კავშირის (ფედერალიზმისა და
კონფედერალიზმის) ფორმებში. მასთანვე ცენტრა-
ლისტური წყობილება სრულიად ვერ დააკმაყოფი-
ლებს ერების ინტერესებს, ასეთი რამ შესაძლებე-
ლია მხოლოდ თავისუფალ ერთა თავისუფალ კავ-
შირში. მსოფლიო ცენტრალიზმის ფორმებში ერო-
ვნული კითხვა ვერ მიიღებს თავის შესაფერის სა-
ხეს.

აქ არის ერთი, იმ მთავარ დებულებათაგანი,
რაც ანსხვავებს ჩვენს პარტიას კომინტერნის პრო-
გრამისაგან. ამის შესახებ ჩვენი ყორობა ამბობდა:
„ყრილობას საჭიროდ მიაჩნია აღნიშნოს, რომ მე-3
ინტერნაციონალს ფედერაცია მიაჩნია გარდამავალ
ფორმად ყველა ერების მშრომელთა სრული მთლია-
ნობის შესაქმნელად, რაც მიუღებელია სოციალიზმ-
ფედერალიზმისათვის“.

(დასასრული იქნება)

სან დონი.

„მეზო“ მეორე კლინიკაში

პირველ შემთხვევაზე უნდა ჩაითვალოს ტუ-ლისში, რომ ორ მოპირდაპირე განწყევრის შორის სამს დღეს გაგრძელდა შეჯიბრი ფეხბურთში. პირველ დღეს ორი ორზე გათვალა თამაში იმით, რომ მსაჯმა სამი პენალტი გაუშვა. მეორე დღეს კი დღევანდელი განწყევრები მოხდა ცვლილებით, ერთში დადებითისაკენ, მეორეში უარყოფითისაკენ. აქაც უნდა გადაწყვეტილიყო ბედი. გაგრძელდა შესამე დღემდე. რაც საათი მიდიოდა, იმდენი აზარტი მატულობდა, როგორც მოთამაშეებში, ისე საზოგადოებაში. აუარება შეცდომები და დაუშვებელი სა-ქიელები იქნა ჩატარებული მსაჯების მიერ უყუ-რადღებოთ. ყველასათვის, ვისაც კი რაიმე წარმო-დგენა ან ოდესმე დამოკიდებულება ჰქონია სპორ-ტთან, ცხადი იყო იმ თავითვე რომ გამარჯვება ქარ-თულ დივიზიის განწყევრს უნდა დარჩენოდა ეს ესე ჰქონდა წარმოდგენილი ყველა არა მონაწილე სპორ-ტსმენს, მაგრამ ყველა მონაწილე განწყევრი თავდა-დებული იყო, როგორმე პირველობა აეღო ფეხბურ-თში. ფეხბურთი ისეთი დარგია თანამედროვე სპორ-ტისა, რომელიც ყველაზე მეტ ყურადღებას, ბუნე-ბრივ ინსტიქტს და შრომას მოითხოვს მოვარჯიშო-საგან. გამჭირაობა თვალის, მოქნილი და მაგარი ფეხები, სალი ქვეშნობიერი ინსტიქტი აუცილე-ბელია აქ. აქ გონება სხეულს უნდა ემორჩილებოდეს და სხეული გონებას. აქ ყოველგვარი დაფი-ქრება (და არა „მოთქრება“), რეულესია დამოუ-პყვლია. ჩვენი ცენტრალური სისტემის ბრძანება მსწრაფლ უნდა იქნას მოყვანილი სისრულეში. ისე რომ ეს დარგი სპორტისა ყოველმხრივ განვითარე-ბას მოითხოვს. მიტოვაც დიდ ინტერესს ძრავს ის ფართო მასაში, თუმცა სამწუხაროდ მის ეთიკაზე დიდ უმარაგებლობას არავითარი წარმოდგენა არ აქვს. ჩვენ მოვლდებით, რომ ქართველი დივიზიის განწყევრს „წააგებინებენ“ მესამე შეხვედრაზე „უზუ“-თან. მაგრამ ნამდვილმა სპორტსმენებმა თამაშში თავისი გაიტანა და ეს საინტერესო და ხანგრძლივი შეჯიბრი სამხედრო შოკლასა და ქართულ განწყევრის შორის გათვალა 2:0 ქარ-თვლის სასარგებლოთ. ზოგ პურიშკევისისებურად განწყობილ ელემენტებს ვერ მოენელებია, თუ რო-გორ უნდა დარჩენოდა პირველობა ქართველ გან-წყევრს ფეხბურთში და აი იყო ყოველგვარი ხერ-ხების გაშვება მსგელობაში. ჯერ მსგეობების მიერ შეღწეულს და შემდეგ „უზუ“-ისაგან სამი დღის გარჯიშობით დაღლილ ქართულ განწყევრს მეორე დღეს უნიშნავენ შეჯიბრებას დასვენებულ და საკმაოდ ძლიერ ადერბეიჯანის დივიზიისთან (გასულ წელს ამ განწყევრმა პირველობა აიღო). ყველას, ვისაც ვერ მოენელებია ქართული დივიზიის გამარჯვება, ადერბეიჯანელებზე ამყარებდნენ იმედს. ეს იყო მათთვის, ასე ვთქვათ, უკანასკნელი და გადაწყვეტი ბრძოლა. ქართველმა ფეხბურთელებმა არაუშეს პირველი მარცხი ადერბეიჯანელებს. აქე-დან უკვე იწყება კვანძი და იდაყვის მსგელობაში გაშვება ადერბეიჯანელების მხრივ. არც ერთი მსაჯი მათ ხელს არ უშლის „თავისუფალ“ მოქმედებაში. ადერბეიჯანელებმა ერთი ლელო გაიტანეს. ქარ.

დივიზიამ მეორე ლელო აიღო. კუთხურები თან და თან მრავლდება ადერბეიჯანის კარებთან და კრი-ტიკული მომენტები თან და თან მწვავდება. აქ კი საჭირო იყო რაიმე გამოსავლის გამოძიება. წყალ-წარებული ხაზს ეკიდებო. დაიწყო კანტატი. ერთი და იგივე მომართავე ქართული დივიზიდან—„ჯო-რო“ სამჯერ ზედიზედ ყირა დაუშვეს ადერბეიჯა-ნელმა მოპირდაპირე მსაჯმა ესეც ჩაატარა „უყურა-დღებოთ“. მისი „შეხედულობით“ „ჩეი ნაგაში-აყუხი“ იყო ალბად, მაგრამ ყველაფერს საზღვარი აქვს. ამდენმა შეურაცხყოფელმა და დამამცირე-ბელმა თავდასხმამ სრულიად ბუნებრივი და რეფ-ლექსური საწინააღმდეგო მოქმედება გამოიწვია. გასულ შეჯიბრებების დაკვირვებებიდან ჩვენ შეგვი-ძლია დავასკვნათ, რომ ეს არ მოხდებოდა მსაჯი რომ თავის სიმაღლეზე მდგარიყო. იმ გაკვირვებ-დან, რომელშიც ადერბეიჯანის განწყევრი ჩავარდა, სწორედ ასეთი საბაბით თუ გამოიყენა მათ. აქ მათ მიატოვეს თამაში, კომიკური ის იყო, რომ მათ მსაჯს ბიზნის მიკერძოება დასწამეს ქართველ დი-ვიზიისადმი. „განა შეიძლება მე მიკერძოება დამე-წამოს ვინმემ ქართველ დივიზიისადმი“ ამბობს მოქ. ბიზნის. ჩვენ საესებით ვეთანხმებით მას. ის სრულიად მართალია. ძლიერ ემბარგოდა ბაქოე-ლებს, მაგრამ მათ მაინც ხეირი ვერ ქნეს. სწორედ ისევე გამოიყენა აქ როგორც „უზუს“ ქართველ განწყევრიან მესამეჯერ შეჯიბრის დროს. „უზუ“-ელებმა უსაყვედურეს მსაჯს მიკერძოება, რომელმაც უთხრა, რომ ვინმეს მიკერძოებოდი ორის მაგიერ ოთხი ლელო გექნებოდათ წაგებულთ.

ასე იგი ადერბეიჯანელებმა წააგეს ფეხბურთი, აშკარად და მინდვრიდანაც გაიპარენ. როცა ეს მოახსენეს იმ დროს თამაშზე შემოსულ ერთ მთავარ მსაჯთან მელნიკოვს,—მან თქვა „რაც დატოვეს თამაში—მათ უკვე წაუგებოდათ“.

ამ გვარად მოიგო ქართულმა დივიზიამ მიუ-ხედავად ყოველგვარ ხელისშემშლელ პირობებისა მოწინააღმდეგეების მხრივ. ოლიმპიის კომიტეტმა პირველობა ჩათვალა ქართველ განწყევრს ფეხბურთ-ში. შეიძლება, რომ ეს არ ექნათ მსაჯებს? მათ ბევრი შესძლეს, მაგრამ ეს კი ძნელი იყო მეტად. მაგრამ ხომ უნდა ინახოს გამოსავალი რომ, ჯილდო მაინც არ ხედეს ამ არა სასიამოვნო გამარ-ჯვებულთ. და დამარცხებულ განწყევრებს შეუტანი-ათ განცხადებები—ჩვენ ქართველები უხეშად გვე-თამაშებოდნენ და ამიტომ ჯილდოც არ მისცით მათ.

ხმა ერისა ხმა ღვთისაო ნათქვამია. როცა „უმრავლესობა“ ამას მოითხოვს, ვის რა უფლება აქვს იქ არ დაეთანხმონ ამას, თუ რასაკვირველია, „რეაქციონერია“ არაა? ბოლო უმრავლესობა კი დამარცხებულიდან აღმოჩნდნენ და არ აწყენდნენ „შეურაცხყოფილთ“ „უარი გითხრა „სულდამი““ (გურული გლეხის თავისებური გამოთქმა) მოახსენეს ქართული დივიზიის ღელეგატს. მათაც ენა დაუ-მოკლდათ.

ს. ფ.—ნი.

და მისი ამხანაგების შინაურ ცხოვრებასაც ეხება. ამხანაგ „ალი-ფოლადს“ ვეცუოდით შემდეგ: დიდი ხანი არ უნდა იყოს მას შემდეგ, რაც რომ ვალე-შილი და უგრძნობობი მთავარი, რომ გამოცხადი აცუთაქში სამსახურში მორიგობის ჩასაბარებლად და აფთიაქის გამეც იძულებული გახადე, აფთიაქი დაეკეტა და თვევს ასალაგმავათ კომისიარი მოეყვა-ნა. და არც ის არის ვფიქრობთ დიდი ხნის ამბა-ვი, რომ რალაც წაშლია მითითებით და მას შემდეგ ბევრი რამ არა ნორმალურება გემჩნევიათ. ასე რომ უხერხულობაზე, როგორც თქვენი, „ალი ფოლადი“, აგ-რეთვე თქვენი მბა ნ. ცინცაძე, რომელიც სისტემა-ტიურად კარგი ყოფა-ქცევისათვის თვეში ერთხელ მაინც ბრძანდება ჩეკაში და ციხეში, სხვებს ვერ „მიუთითებთ“.

სამწუხაროა და საყალბო, რომ ასეთი ვაე-ბატონები თვით არ ქმნიან არაფერს ხალხის სასი-კეთოს და პირიქით ყალბი და სიცრუით აღსავსე წერილებს აწვდიან რედაქციებს. შეცდომაში შე-ყავთ და ჩირქს სცხებენ უღანაშულო და სვეტაკს მუშაყვებს, როგორც მაგალითათ მოქ. კ. დათეშიძეს.

ადგილკომისიის სახელით პროტესტს ვუცხადებთ ასეთი ყალბი კორესპონდენციების ავტორებს. მოქ. კ. დათეშიძეს კი ვუცხადებთ თანაგრძნობას. იმედს გამოვსთქვამთ, რომ კ. დათეშიძე არ მიაქცევს ყუ-რადღებას ასეთი არა მკითხე და აზრ დაბნეულ კორესპონდენტებს და კვლავ განაგრძობს წინანდელ ენერგიით დაწყებული საქმის წარმოებას მშრომე-ლი ხალხის და სამშობლოს სასარგებლოთ. რაც შე-ეხება კომისიის დანიშვნას საქმის გამოსაძიებლათ ჩვენ მზათ ვართ ველოდებით და წარვსდგებით ყო-ველივე გასამართლებელი საბუთებით, როგორც წარსდგებით ოზურ. მაზრის პროფ. კავშ. პასუხის მაგებელი მდინის ბარამიძის წინაშე, ჩვენთან ერთად იმედი გვაქვს ადგილკომის, თვით მუშა-მოსამსახურე-ნიც დამოწმებენ სიმართლეს ამ ჩვენი ახსნა განმა-რტებისას.

შემდეგში მაინც რედაქცია გაუფრთხილდება ასეთ კორესპონდენტებს.

ამხ. „კურდიდის“ მოშა-მოსამსახურეთა ად-გილკომის თავმჯდომარე

ისილორე ზენაიშვილი.

შენიშვნა: ამ წერილის დაბეჭდვაზე ზედ-მეტად დაუნახავს „მუშას“ და მოათავსა შემ-დეგი „განმარტება“:

ჩვენი გაზეთის № 108 მოთავსებულია ამხ. ალიფოლადის კორესპონდენცია: კურდიდის ხე-ტყის წარმოების მუშების ცხოვრებიდან.

ამ კორესპონდენციის შესახებ ჩვენ მოგვივი-და მეორე წერილი ამხ. ისილორე ზენაიშვილი (ად-გილკომის თავმჯდომარის) ხელმოწერით, სადაც უა-რყოფილია ყოველივე, რაცაა ნათქვამი „მუშის“ № 208 წერილში.

საქმის ყოველ მხრივ გამოსარკვევად და მიუ-დგომლად მდგომარეობის გასაშუქებლად რედაქ-

ციას საქიროდ მიაჩნია—ამ საქმის თაობაზე დანი-შნოს კომისია სადაც შევლენ 1) მოქმედის წარმო-მადგენლები (საერთო კრებიდან არჩეულნი) 2) ად-გილკომის ამხანაგობის წარმომადგენელი და 3) ადგილობრივ პარტიულ-თავადაცხადებელ წარმომად-გენელი.

ამ კომისიის მიერ გამოწვეულ გაზეთის რედაქცია გამოაქვეყნებს როგორც უტყუარ და მტლ დგომელ ცნობას.

კომისიის შედგენა უნდა ითავოს ადგილობრივი ვმა პარტ. ამხანაგებმა.

რედაქციას, რა თქმა უნდა, ასეთი დავალები მიეცემა უფლება არა აქვს, მაგრამ ვინაიდან ამას მოითხოვს თვით მუშებისა და პარტიულ წარმოების ინტერესები, იმედია ამხანაგები ამ შემთხვევაში დაგვეხმარებიან სიმართლის გამო-კვლევაში“.

(„მუშა“ № 24)

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს განმარტება არ და-აგმყოფილებს ადგილკომს და ამიტომ ვბეჭდვთ წერილს. კომისია, თუ კი ის შესდგება, გამოარ-კვეს საითაა სიმართლე.

მანამ კი უსათუოდ საშუალება უნდა ჰქონ-დეს მეორე მხარესაც თავის მართლებისა პრე-სივე.

რედაქცია.

—

ამხ. რედაქტორი!

გთხოვთ ეს წერილი მოათავსოთ თქვენს პარტიკულური გაზეთის ერთ-ერთ უახლოეს № 517 არის ჩემ მიერ მოთავსებულ წერილი სოფ. როხის აფთიაქის გამგის (მოთავ-რადრის) შალვა მეყვანაძის შესახებ, სადაც შემიძლია შეცდომები დაშვებული:

„აფთიაქი აიღო იჯარით 1914 წ. ხსენებულ-მა მეყვანაძემ“, უნდა იყოს—„აფთიაქი აიღო იჯარით ხსენებული მეყვანაძის მამამ 1915 წ. სადაც უსაქმო ვაფი შალვა დააყენა გამგესთან და იმ დღიდან იწყება მისი გაფარმაცვებება“

წერილში აგრედვე მოხსენებული იყო პარტი-კულური პროფ. კახიანი და ასისტენტი დემეტრე-ინდენად ბუნდოვანად არის აზრი გამოთქმული, რომ შეიძლება მკითხველი გაუგებრობაში ჩაადგოს თუ რა დამოკიდებულება ჰქონდა აღნიშნულ პირებს მოქ. მეყვანაძესთან.

ამიტომ მოვალეთ ვსთვლი ჩემს თავს განვც-ხადო, რომ აღნიშნულ პირებს არავითარი კავშირი არ ჰქონია მოქ. მეყვანაძის „მოღვაწეობასთან“ ისინი დიდი მადლობის ღირსნი არიან, რადგან მთელი თავისი ცოდნით და გამოცდილებით ეხმარებიან ადგილობრივ მშრომელ ხალხს. გლეხობას, ყოველგვარი ანგარული მოსაზრების გარეშე.

6—ძე.

რედაქტორი—საორედაქციო კოლეგია.
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

წერილები რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორი!

გთხოვთ ამ პატარა წერილს დაეთმოს ადგი-ლი თქვენი გაზეთის ფურცელზე.

გაზეთი „ბრძოლის“ 82 ნომერში და გაზ. „მუშის“ 208 ნომერში კურდიდის სატყეო ქარხ-ნის მუშათა ცხოვრებიდან კორესპონდენციები და-ისტამბა: პირველი წერილის ავტორი ბრძანდება ნ. ცინცაძე მეორე კი „ალი-ფოლადი“. ეს ავტორები ეხებიან მოქ. დათეშიძეს და ასე სწერენ მასზე: „მოიჯარად დათეშიძემ ვერ გადაუხადა მუშებს თებერვლის, მარტის და აპრილის ჯამგირები და ფიქრობს გაუსწორდეს ეხლა მუშებს ეხლანდელი კურსის მიხედვით“ (ხაზი ჩვენია) ამას სწერს ნ. ცინცაძე.

დაიხ! გამგეობა მართლაც დღევანდელი კურ-სით უსწორდება მუშებს „ალი-ფოლადი“ სწერს: მუშას, რომელსაც იანვრიდან დღემდის უმუშავებია, მიუღია დათეშიძისაგან მხოლოდ ორი თვის ხელ-ფასი მაისში და ივნისში იმ ფულის კურსზედ, რაც იყო იანვარში.

ჩვენ გვესმის რაც უნდოდა დაეწერა ნ. ცინცაძეს და თუმცა ღირსიც არ არის ასეთი აზრ-დაბნეულ კორესპონდენტს პასუხი გაესცით, მაგრამ როდესაც ნ. ცინცაძეს მისმა ძმამ ბანი შეაწია და მეო-რე მხრით, რომ პარტიკულ საზოგადოებას ეამც-ნოთ სიყალბე და სიცრუე იმ წერილებისა, საჯა-როთ ვსთვლით გამოვაცხადოთ შემდეგი: ამხ. „უ-რდიდის“ გამგეობაში შედიან: საქართველოს სა-ტყეო ტრესტის თავმჯდომარე ვარლამ ძნელაძე, ლანჩხუთის აღმასკომის რწმუნებული იული კინცა-ძე და მოქ. კ. დათეშიძე. ამ გამგეობას, აგრეთვე წარმოების მმართველის ვარლამ ძნელაძის, ზოგი-ერთი ჩვენი ამხანაგების და ლანჩხუთის მშრომელი ხალხის დაუღალავი შრომით დაარსდა ქ. ლანჩხუთ-ში „კურდიდის“ ხე-ტყის წარმოება, რომელიც თანამედ შეიძლება ითქვას ერთად ერთი საუკეთეს-ო წარმოება იყოს მთელ საქართველოში.

ზემო აღნიშნული პიროვნების ენერგიის წყა-ლობით სად. ლანჩხუთიდან გაიყვანეთ „კურდიდ-ის“ ტყეში 13 ვერსის მანძილზე ვიწრო ლიანდა-განი რკინის გზა. ამ ტყეში მზადდება სხვა და სხვა მასალა, აგრეთვე შეშა. ეს წარმოება ინახავს შტატში და არა შტატში მყოფ მუშა-მოსამსახ-რეებს რიცხვით ას კაცამდე.

თითქმის ყველანი ადგილობრივი არიან. მარ-ტო შრომა არ ქმაროდა. საქირო იყო გამოცდილი

პიროვნება და თანხაც; ამისთვის ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მოიწვია მოქ. კ. დათეშიძე, რო-მელმაც გამოიღო საგრძნობი თანხა და რომელმაც დახარჯა და ეხლაც ხარჯავს დიდ ენერგიას, რომ დაწყებული საქმე სასურველად და ნაყოფიერად წარმოებდეს. რასაკვირველია პირველ ხანებში, რო-გორც მუშები, აგრეთვე მათი ხელმძღვანელებიც ვერ ღებულობდნენ თავის დროზედ იმდენს ნაშ-რომს, რამდენიც ერგებოდათ, მაგრამ ამის წარმო-ებაზე გულშემატკივარი ლანჩხუთის მშრომე-ლი ხალხი ითმენდა, რადგანაც გეწამდა —და ეხლაც გეწამს ჩვენ ვაკეთებდით და ვაკეთებთ ეხლაც სახალხო სასარგებლო საქმეს და სანამ ეს წარმოება გამაგრდებოდა, საჭირო იყო მსხვერპლის გაღება, რომელიც ჩვენ მუშებმა და მოსამსახურეებ-მა უკვე გავიღეთ. დღეს კი, როდესაც შრომამ ნა-ყოფი გამოიღო, ყველა შტატში მყოფი მუშა-მოსამ-სახურეზე, როგორც კანტარის აგრეთვე ქარხანის და სხვა დარგების დაქმნაფილებულია და თუ კი-დედ დარჩენილი არიან, კმაყოფილებიან არა და-ცემული ფულის უტრისით, როგორც უნდოდა და-ეწერა ნ. ცინცაძეს (ის კი წერილში დათეშიძის სა-სარგებლოთ სწერს ბოლოს), არამედ დღევანდელი ფულის კურსით საქონლის მანეთის მიხედვით. კო-წია დათეშიძეს ნ. ცინცაძე უწოდებს როგორც მო-იჯარადარეს. პარტიკულური მკითხველი ამ ჩვენი წე-რილიდან გაიგებს, თუ როგორი მოიჯარადარე ყო-ფილა კ. დათეშიძე. ამასთან ერთად უნდა დავსძი-ნოთ ისიც, რომ კ. დათეშიძეს ამ წარმოებიდან ჯერ-ჯერობით არავითარი სარგებლობა არ უნახავს, პირიქით საჭიროების დროს განაგრძობს დახმარე-ბას. კ. დათეშიძეს მუშებთან კარგი განწყობილების გარდა არავითარი დამოკიდებულება არ ჰქონია და არც აქვს, მუშა-მოსამსახურეთა დაქმნაფილება ხდება თანახმად კოლექტიური ხელშეკრულებისა და გამგეობის წევრი და რწმუნებული იული კინცა-ძის განკარგულებით. რაც შეეხება ალი-ფოლადის წერილს, რომ იანვრის, თებერვლის ნამუშევარი მუ-შებს მიეცა ივნისში ძველი ფულის კურსის მიხედ-ვით,—ეს სიცრუეა შტატში მყოფ მუშა-მოსამსა-ხურეებს მიეცა და ეძლევა კურსით 1) იანვრიდან ამა წლ. დღიურად ნამუშევარი კი მუშებს მიეცა გარკვეულწილად თანხებით გამგეობის დადგენილე-ბისა. ალი-ფოლადი მუშების ცხოვრებიდან ამოღე-ბულ მასალით არ კმაყოფილდება და დათეშიძეს

განცხადება

ზემო-ავჭალის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის

სააღმშენებლო კომიტეტი

აცხადებს, რომ 1923 წლის აგვისტოს 10-ათვის დანიშნულია

შ ე ჯ ი ბ რ ე ბ ა

მე-3 პიკეტაჲდ მე-5 პიკეტაჲდ წყლის მიმყვან არხის გაყვანისათვის კლდის ასაფეთ-ქმებელ სამუშაოს ნაწილის გასაცემად, რაოდენობით, მაგალითად 1500 კუბ. საფუენისა. ინტერუმენტები სამუშაოს აღებისა და ასაფეთქებელი მასალა კი საამშენებლო კომიტე-ტისა. სამუშაო უნდა დასრულდეს ორ თვე ნახევარში.

ვისაც სურს აიღოს აღნიშნული სამუშაო, უნდა შემოიტანოს წერილობითი განცხადე-ბა დაწესებული ფორმის ბლანკზედ დახურულ პაკეტში ზედწარწერით: „სააღმშენებლო კო-მიტეტის მუშაობის უფროსს, 1923 წლის აგვისტოს 10-ის შეჯიბრებისათვის“. ამ რიცხვებ-ში მოხდება პაკეტების გახსნა.

ფსი უნდა იყოს განცხადებული ჩერვონცების მანეთებში. ანგარიშის გასწორება მო-ხდება ანგარი კავკასიის ფულის ნიშნებით ქვეთარის შედგენის დღის კურსით და თანახმად ტფილისის ბირჟის კურსის დაწესებული კომისიის ცნობებისა.

განცხადებას თან უნდა ახლდეს ქვეთარი, მაჩვენებელი, რომ სააღმშენებლო კომიტე-ტის სალაროში შეტანილია ბედ საიჯარო თანხის 5/10.

ბე იმ პირებისა და ორგანიზაციების, რომელთაც არ მიეცემათ სამუშაო, უკანვე და-უბრუნდებით შეჯიბრების შედეგების გამორკვევისთანავე.

იმ პირებისა და ორგანიზაციების ბე კი, რომელთაც მიეცემათ სამუშაო, რჩება საა-აღმშენებლო კომიტეტის სალაროში და გადიდება საერთო თანხის 10 პროცენტამდე იმ თანხებიდან 10 პროცენტის დაქვრით, რომელიც მიეცემა პირველ ხანებში საქმის აღმებს ნამუშევარის ასანაზღაურებლად და დაუბრუნდება სასეებით მხოლოდ აღებული სამუშაოს სრულიად დამთავრების შემდეგ.

სააღმშენებლო კომისია უფლებას იტოვებს მისცეს სამუშაო მაინცა და მაინც არა იმას, ვინც უმცირეს თანხას მოითხოვს, არამედ მიიღოს მხედველობაში აგრედვე უწინდელი მო-ქმედება საქმის აღების მსურველისა, მისი გამოცდილება და პირიანობა.

დაწვრილებითი პირობების და განცხადების ბლანკების გაცნობა და მიღება შეიძლება ზემო-ავჭალის სააღმშენებლო კომიტეტის ტენიკურ განყოფილებაში ყოველდღე, 10-იდან 12 საათამდე. (ტფილისი, ლ. დუმაძის ქუჩა (ყოფილი ველიამინოვისა).

შენიშვნა: ბეს წინასწარ შეტანისაგან შესაძლოა განთავისუფლებულ იქნენ მხოლოდ მუშების და გლეხების არტელები, თუ ისინი კანონიერად გატარებულნი არიან რეგისტრა-ციაში შრომის სახალხო კომისარიატის და თუ წარმოადგენენ განცხადებასთან ერთად სა-თანადო მანდატს არტელის რწმუნებულების სახელზე. ამ შემთხვევაში ბე შესდგება ათ-ათ პროცენტადიან გადარიცხვით არტელის გასასტუმრებელ თანხებიდან.

ზემო ავჭ. ჰიდრო-ელექტ. სადგურის სააღმშენებლო კომიტეტი.

386—